

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

№ 63 [313] Вівторок, 7 квітня 1992 року

Ціна 2 крб.

ПРОВОКАЦІЙНИЙ «ДЕСАНТ»

ПРО БЕЗПРЕЦЕДЕНТНІ ДІЇ РУЦЬКОГО НА ТЕРИТОРІЇ СУСІДНЬОЇ ДЕРЖАВИ ЧИТАЙТЕ НА 7 СТОР.

Розпорядження Президента України

3 УСТРІЧ міністрів закордонних справ України А. Зленка та Угорщини Г. Есенські почалася в закарпатському містечку Берегове, а завершилася в угорському обласному центрі Ниредьгаза.

Після аналізу зробленого протягом минулого часу в розширенні двосторонніх відносин прийнято спільну заяву про забезпечення захисту національних меншостей.

Одночасно з міністрами радилися і представники президентів України та Угорщини тих прикордонних областей — Закарпатської, М. Країло та Саболч-Сатмар-Березької і Гойду-Бігарської П. Біраг.

Чільні місця на зустрічі займали питання налагодження належного функціонування пунктів спрощеного переходу кордону.

За підсумками зустрічі міністри закордонних справ України та Угорщини прийняли спільне комюніке.

ГУМАННА МІСІЯ

Завершилося перебування в Києві делегації міжнародної організації «Лікарі світу за відвернення ядерної війни» (ЛСВЯВ), яка ставить за мету повну ліквідацію зброї генциду. Під час візиту до столиці України визнані фахівці в галузі медицини відвідали кілька наукових установ, ознайомилися зі станом охорони здоров'я в Україні.

Учора делегацію прийняв заступник Голови Верховної Ради України В. Гриньов. На зустрічі були також присутні голова Комісії Верховної Ради у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства Г. Ходоровський і голова Комісії Верховної Ради з питань здоров'я людини П. Віцяк.

В. Гриньов підкреслив, що без'ядерний статус України стане складовою частиною її Конституції.

Президент України підписав розпорядження «Про організацію виконання заходів, передбачених Основами національної економічної політики України». Кабінету Міністрів разом з Національним банком та фондом державного майна України доручено протягом квітня-травня розробити і подати Державній думі України пакет проєктів указів, розпоряджень та перелік законодавчих актів, які потребують перегляду і зміни. Вони мають від-

регулювати проблеми грошового обігу, фінансів, цін і податків, структурної перебудови економіки, приватизації, зайнятості, соціального захисту населення та інші життєво важливі питання.

Він також ознайомив гостей з політикою України щодо вивезення ядерних озброєнь зі своєї території та контролю над ними.

Пан Лаун, у свою чергу, привітав позицію України з питань ядерних озброєнь. Ми вперше, зазначив він, знайшли спільну мову з адміністрацією країни, яка має можливість, але за власним бажанням відмовляється стати ядерною державою.

ДО ВІЗИТУ ПРЕЗИДЕНТА МОК

Сьогодні на запрошення Президента України Л. Кравчука до Києва прибуває Хуан Антонио Самаранч — Президент Міжнародного олімпійського комітету, іспанський громадський діяч.

Програмою перебування Х. А. Самаранча в Києві передбачається його зустріч з Президентом України Л. Кравчуком та керівництвом Національного олімпійського комітету України, проведення прес-конференції для українських та іноземних журналістів.

В ЧОРА відбулось розширене засідання колегії Генеральної прокуратури України, на якому розглядалося питання про створення органів прокуратури, пов'язаних із введенням в дію Закону про прокуратуру.

Н А архієрейському Соборі Російської православної церкви в Москві митрополит Філарет (Денисенко) — оголосив про складення з себе обов'язків митрополита Київського і всієї України. Собор, розглянувши питання надання Українській православної церкві канонічної автокефалії, вирішив, що УПЦ не може бути канонічно незалежною.

Читайте в номері

8

МАГІЯ
МИКИТИ
СЕРГІЙОВИЧА

9

ХОДЖАЛИ:
ПОТВОРНА
МАСКА ВІЙНИ

У наступному

— випуску

ДЕРЖАВНИ
КОРДОНИ
УКРАЇНИ:
ІСТОРІЯ
І СУЧАСНІСТЬ

Немає ані сімдесять шостою, ані дев'яносто третього. Немає чим заправляти власні авто любителів, немає на чому везти сільгосппродукцію до міста. Не вистачає на посівну кампанію... Уряд годує обіцянками. Влучно сказано з трибуни Верховної Ради: «Як тільки Прем'єр-міністр з'являється перед депутатами, то ешелони з нафтою з усіх-усюд починають рухатися. Потім чомусь ці ешелони десь зупиняються». Отже, автотранспорт стає анахронізмом. «Запрягайте, хлопці, коней!»

Зв'язки з Румунією міцнішають

В суботу ввечері, 4 квітня, з Румунії повернулася делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Верховної Ради І. С. Плющем, де перебувала з офіційним візитом на запрошення парламенту Румунії.

Як вже повідомлялося, делегація зустрілася з Президентом Румунії І. Ілієску. Відбулися зустрічі і бесіди в парламенті і уряді Румунії.

У ході бесід, що пройшли у відвертій і конструктивній обстановці, румунська сторона була проінформована про політичну і соціально-економічну ситуацію в Україні.

І. С. Плющ розповів також про роботу Верховної Ради України, про ті важливі завдання, що стоять перед нею на шляху розбудови власної державності.

Під час обміну думками сторони констатували, що нині існують реальні умови для розвитку на новій основі плідного двостороннього співробітництва в різних галузях. Відзначалося також, що потребує поліпшення обмін інформацією про діяльність законодавчих органів влади та урядів обох країн.

Була досягнута домовленість продовжити діалог про розробку міждержавних угод, в тому числі про захист прав національних меншин.

Конкретні форми співробітництва визначені у підписаному в ході візиту Протоколі про міжпарламентські зв'язки.

Сторони домовилися про сприяння розвитку безпосередніх контактів між окремими міністерствами, відомствами і організаціями обох країн, створення умов для розвитку прямих господарських, науково-технічних та культурних зв'язків. Сторони погодилися, що розвиток взаємовигідного двостороннього співробітництва відповідає національним інтересам України і Румунії.

Після бесіди з українською делегацією Президент Румунії І. Ілієску сказав журналістам:

— Я хотів би наголосити, що ми надаємо великого значення візиту української парламентської делегації. Гадаю, що головним є прагнення і спільне бажання розвивати добросусідські відносини між нашими країнами. Ми спільно зацікавлені у розбудові відносин довіри і добросусідства, співпраці в галузях економіки, політики, культури, гуманітарній. Наші об'єднані зусилля сприятимуть становленню і демократичному розвитку наших держав, здійсненню економічної

реформи і переходу до ринкової економіки, створенню зони споконвітного взаєморозуміння у цьому неспокійному регіоні Європи.

Я впевнений, що наше двостороннє співробітництво може стати позитивним фактором. Не розв'язані проблеми не повинні затьмарювати наше взаємне прагнення до позитивних і конструктивних дій. Тільки на шляху нормальних відносин і позитивних дій можна знайти шляхи розв'язання складних проблем.

З задоволенням можу сказати, що ми дійшли згоди щодо цього і під час моєї зустрічі з Президентом України паном Кравчуком у Давосі. І сьогодні під час розмови з парламентською делегацією Румунії на чолі з паном Плющем. Наше спільне прагнення — якомога швидше закінчити розробку міждержавної угоди, над якою працюють міністерства закордонних справ, і підписати її на найвищому рівні у Києві чи Бухаресті.

Після офіційної частини візиту українська делегація побувала в Сучавському повіті, який межує з нашою Чернівецькою областю. По добром народному звичаю з хлібом-сіллю зустрічали гостей в місті Сучава. Звучала й українська мова, адже на території повіту проживають тисячі українців.

Наші народи — сусіди, і добросусідські, ділові стосунки допоможуть їм будувати нове життя, — така думка висловлювалася під час розмови делегації з префектом Сучави Даніелем Катарджі та іншими керівниками повіту. Вносилися конкретні пропозиції щодо зміцнення зв'язків, налагодження співробітництва.

Зворушливою була зустріч з головою спілки українців Стефаном Ткачуком та іншими представниками української громади Сучавського повіту. Вони розповідали про своє життя, яке до революції в Румунії було нелегким, про свої сьогоднішні проблеми. Відзначалося, що в останні часи Україна стала до них значно ближчою. Встановлюється зв'язки, економічні та культурні, з Чернівецькою областю. Румунські українці висловлювали надію, що Україна допомагатиме їм у збереженні національної культури, рідної мови, традицій.

До речі, про це йшла мова і в містечку Дарменешти, де відбулася зустріч з місцевими українцями. Вони розповідали, з якою радістю дізналися, що Україна стала незалежною державою. І тепер з великим інтересом слідкують за тим, якою стає нова Україна. Тому і запитували до нашої парламентської делегації було багато. І були побажання, щоб на рідній землі не забували про тих своїх земляків, які живуть за її межами.

Відразу ж після повернення, ще в аеропорту. Голова Верховної Ради І. С. Плющ сказав:

— Я висловлюю думку всієї делегації, що ми задоволені візитом до сусідньої держави Румунії. Ми переконані, що він був потрібен ще раніше. Адже український і румунський народи живуть по сусідству, мають спільний кордон і багато спільного в історії розвитку наших народів. Румунія давно є державою, Україна стала незалежною державою чотири місяці тому, після референдуму. А відповідних відносин, міждержавних і міжнародних, не було. Коли ж у нас нема достатньої інформованості, нема інших каналів і шляхів, то цей вакуум, ясна річ, мав чимось заповнюватися. І з'являлися мотиви для непотрібних чутків, глумлень, які йшли від неглибоких політичних груп чи окремих діячів.

Нам було запропоновано досить ушлюблену, напружену програму, і вона була плідною. Переговори на найвищому рівні, бесіди і виступи у парламенті, відвідання одного з повітів, сусіднього з Чернівецькою областю, дали нам всі підстави вважати, що на всіх рівнях, де доводилося зустрічатися, ми відчували щирі, відверті стосунки і велике бажання якомога швидше налагодити добросусідські міждержавні, міжпарламентські, міжлюдські стосунки в усіх сферах нашого життя.

Прес-центр ВР України

На знімку: під час візиту.

Фото Юрія ФЕДОРОВА.

ДЕ РУЦЬКОЮ, ТАМ І ШКОДА!

Президент Сигурт звинуватив Росію у порушенні кордонів між державами СНД. У посланні на ім'я Бориса Єльцина він засудив візит до Придністров'я віце-президента Румунського Сигурт, який заявив, що безвідповідальні заклики Румунії надавати цьому регіону незалежності завдали Молдові серйозної шкоди.

Сам же російський віце-президент, виступаючи в неділю в Тирасполі, відкинув критику кишинівських властей як несправедливу. Він повідомив, що востаннє його поїздки до Придністров'я було зустрітись з командувачем і військово-службовими 14-ї армії «на світі і проважати», що мали місце. Про які саме провокації йшлося, він не уточнював.

Після від'їзду Румунського, повідомили нам зі столиці Молдови, знову були з'явилися переговори узгоджувати комісії. 14-та армія ає більше зв'язків з конфліктом. З вірогідних джерел стало відомо, що проти молдовських поліцейських застосовувалися танки і авіація. Вночі з неділі на понеділок у передмісті Кишинєва було чути автоматні черги.

ТОВАРИШІ, ГОЛОВНЕ СПОКІЙ!

Учора в Москві розпочався VI З'їзд народних депутатів Росії. В його роботі беруть участь понад 900 депутатів. Виступаючи на відкритті З'їзду, Румунський Сигурт закликав поводитися його «спокійно, в дусі громадянської злагоди».

Однє складні питання, які стоять на порядку денному, навряд чи дадуть змогу провести його виважено. Очікується, що депутати-консерватори вимагатимуть скорочення президентських повноважень та відставки уряду. У зв'язку з цим Президент Єльцин напередокі наголосив, що парламентські правління, за якого президент залишиться символічною фігурою, є неприйнятним. На його думку, постійна боротьба фракцій у парламенті забере роботу виконавчих органів та здійснення реформ.

ЗАМІСТ КОНСОЛІДАЦІЇ — РОЗПАД

Колішній президент колишнього Радянського Союзу піддав критичній оцінці СНД за його невідання розв'язувати економічні та політичні проблеми. В інтерв'ю, яке Михайло Сергійович дав газетам «Комсомольська правда» і «Біль», особливо відзначив Єльцина та Кравчука за те, що вони ніяк не знайшли шляхи до співробітництва. Щодо співдружності, то, вважає Горбачов, вона не консолідується, а скоріше наблизиться до повного розвалу.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформантів.

Заява Президії Верховної Ради України щодо Чорноморського флоту

Останнім часом політичні і державні дії Російської Федерації, командування Військово-Морського Флоту Об'єднаних Збройних Сил СНД «роблять спроби загострити і тим самим дестабілізувати обстановку навколо Чорноморського Флоту. Ігнорують неприховані погрози взяти під юрисдикцію Російської Федерації весь Чорноморський Флот.

Особливо обурення у громадськості України викликала поїздка 3—4 квітня до м. Севастополя віце-президента Російської Федерації О. В. Румчова, виголошені ним заяви та виступи, які щодо флоту, так і подальшої долі Криму, які розцінюються

нами як спроба прямого втручання у внутрішні справи незалежної держави.

Командуючий ВМФ СНД та його заступники здійснюють візити, надсилають на Чорноморський Флот телеграми і звернення, в яких перевищують свої службові повноваження, беруться давати політичні і правові оцінку діяльності не тільки керівництва Міністерства оборони України, а й вищих заступників та виконавчих органів України, що є неприпустимим.

Командування Чорноморським Флотом на чолі з І. В. Касановим зухвало ігнорує Конституцію і Закони України, проводить відверту антиукраїнську пропаганду серед військовослужбовців, розпалює міжнародну ворожнечу.

Україна, будучи власні Збройні Сили на чіткій правовій основі, неодноразово висловлювала свою позицію щодо Чорноморського Флоту на зустрічах керівників держав, переговорах з Міністерством оборони колишнього Союзу РСР. Україна зробила значний вклад у будівництво Балтійського, Північного, Тихоокеанського та Чорноморського флотів колишнього СРСР. Маючи право на успадкування своєї частини від усього Військово-Морського Флоту колишнього СРСР, Україна претендує лише на ту частину Чорноморського Флоту,

яка приписана в її портах, що є значно менше від вкладу України у Військово-Морські Сили колишнього Союзу.

Україна послідовно зміцнює свою державність, наполегливо будує власні Збройні Сили, в тому числі Військово-Морський Флот. Українська держава гарантує соціальний і правовий захист військовослужбовцям та членам їхніх родин.

Президія Верховної Ради пропонує Президенту України як Головнокомандуючому Збройним Силам України, керуючись Постановою Верховної Ради України від 24 серпня 1991 р. «Про військові формування в Україні», зако-

нами та іншими законодавчими актами України, негайно вжити необхідних заходів щодо створення Військово-Морських Сил України.

Президія Верховної Ради України звертається до населення Криму, військово-службовців Чорноморського Флоту зберігати спокій і не піддаватися під вплив провокаційних заяв з боку командування Військово-Морського Флоту СНД та окремих керівників Російської Федерації.

Президія Верховної Ради України звертається до Верховної Ради Російської Федерації із закликом підтримати нашу намір нормалізувати ситуацію, що склалася навколо Чорноморського Флоту.

ПРЕДСТАВНИК ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПО ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ПАВЛО ЛАЗАРЕНКО:

«ТВОРИТИ НОВУ ДЕРЖАВУ ТАКОЮ, ЯК ЗАДУМАЛИ»

Туди не
ходять поїзди

Розмови про ймовірні труднощі і навіть зриви всіх наших планів робіт на Дніпропетровщині вийшли надто перебільшеними. Сьогодні усі господарства області оперативно закрили волю в групі і уже заклали більше половини рапчик зернових. І техніка виконала підготовлену пристойно, і паливо село забезпечено достатньо, і люди налаштовані трудитися сумлінно.

ЦЕ факт сам по собі сприймається оптимістично, та його не випадково ще й з іншої причини. Тлумачать тут як великим обнадійливим Павло Лазаренко, який донедавна очолював аграрний сектор, призначений представником Президента в області. І промислова Дніпропетровщина, звичайно, що перші особи були, як правило, металургіями, будівельниками або гірниками, зовсім трохи дивувалися вибором Леоніда Кравчука. Насамперед зрозуміло, що він не тільки знав, а мабуть, історичних змін, поспілкувався з іншими бачками — кілька останніх літ й фатально не таланило на керівників.

Таки дуже багато, Павле Івановичу, чекують од вас люди, котрим неслугою вживатися в незнання як ринок, який майже над терпіння надокучили безладдя й безладдя, дефіцити продуктів і товарів...

Мені вже докоряють: не маю, мовляв, власної про-

грам. Але що зараз треба — гучні слова чи копії ді й дла? В перші дні після призначення побував на трубопрокатному заводі, у металургії Кривого Рогу, зустрівся з залізничниками, був на центральному ринку обласного центру. І всюди люди говорили, що вкрай потрібно рішуче покращувати продовольче забезпечення, займатися житловим будівництвом, наводити елементарний порядок. То хіба це не є програма, над реалізацією якої належить працювати державній адміністрації?

Сучасні економічні проблеми мають вирішуватися трудовими колективами, і закон про роздержавлення та приватизацію, інші реформи чимдаль посилюють самостійність виробничих осередків. Не вважаю обов'язком представника Президента втручатися у внутрішню діяльність підприємств, досить зупинити сповзання рівня виробництва, а далі послідовно домагається становлення ринкових відносин та передачі у колективну, акціонерну, приватну і т. д. власність діючих підприємств. Але це завдання підприємств, підприємств підприємств, підприємств підприємств. Нові підрозділи державної адміністрації, які зараз формуються в області, для цього й будуть призначені.

Отже, відбудуватиметься наразі те, про що досі лише те чинилися дискусії? Однак на вас чатують небачені випробування: наприклад, що усі в нас психологічно готові до революційних і неминуче бо-

лючих процесів.

Обов'язково доведеться враховувати стан суспільства та настрої людей, прогнозувати й пом'якшувати ускладнення і наслідки. Будемо спостігати, як казку? Не поспішаючи. А що на нас чекає, уявляю за аналогією подій, котрі уже зараз відбуваються у зв'язку з земельною реформою. Три покоління селян виховувалися, по суті, на тому, що земля — всенародна власність, а приватного бути не може. І все ж нині в області спинається на ноги близько 800 фермерських господарств, які володіють 15 тисячами гектарів землі. Тут інакша проблема на заводі: за теперішніх цін на техніку, паливо, добрива, будматеріали «запустіти» ферму самостійно майже неможливо. Ми тому й створили для послуг фермерів першу машинно-тракторну станцію там, де їх нагустіше, щоб підтримати приватників на селі.

Оперативні дії на нових напрямках дійсно аж простіше, і формація «спішити і розпорядитися» не в усіх випадках, мабуть, випадає. Перші кроки, здійснені вами у ролі представника Президента, це підтверджують.

Виділення усім бажаним громадянам ділянок під городи, а також втіснення з ринків «тіньовиків» і рішення про щорічні ярмарки за участю селян з районів — те, що треба було давно зробити. А зараз ніяк не можна відкласти на потім приватизацію і комерціалізацію закладів торгівлі. Адмі-

ністративно — управління сільською структурою, зберіганням, продавати оад на користь корупційованих прохвників — а це знає. У дніпропетровську і Кривому Рогу ми обстежили майже тисячу продуктових магазинів, і лише в третині з них пропонувалося покупцям пташине м'ясо. Там часом в холодильниках його — тисячі тонн. Комусь вигідно підтримувати високі «базарні» ціни? На птахобудівництво нагромадилося також близько тридцяти мільйонів штук яєць, а їх вилано не купили! — Переважність прогнозує порядки самотужки, Павле Івановичу, не адяється. Мислення журналістам аж усе казали: формує команду, віддаючи перевагу молодості і професіоналізму. Та професіоналізм, як на мене, по ниття заважає для даної ситуації. Адже багато важливо, кого підберете в області, де домінують консервативні сили.

А я ширше й мислю, коли говорю про такий критерій, як професіоналізм. В адміністрації мають працювати бездоганні фахівці, які водночас наділені відповідним чеснотами та глибоко розуміються на сучасних перетвореннях в нашому суспільстві. Незалежно від партійних переконань ці люди повинні бути сповнені широго бажання творити нову Україну такою, якою ми її тепер задумали.

Микола НЕЧУПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України»
Дніпропетровськ.

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА — Й ПОЛІТИКА РЕФОРМ

Чи може сьогодні Україна йти шляхом перетворення економічної системи на принципи вільного ринкового господарства, регульованого сувереною Українською державою? Може.

Стратегія цього шляху була намічена нинішнім Президентом України близько двох років тому, й автору цих нотаток було дооручено взяти участь у її розробленні. Чи є інший шлях?

Ні, не існує.

Свобода товаровиробників реалізується через усвідомлення ними тих правил, котрі тим диктує ринок. Ринкова структура динамічна тією мірою, по-перше, якою це випливає із саморозвитку економіки, а по-друге, — якою дозволяє держава.

Держава своїм контролем за станом ринку більшою чи меншою мірою стимулює структурні економічні зрушення.

Сьогодні попередня держава — Радянський Союз розпалася.

Виникло багато нових, політично незалежних держав. Однак вони не оволоділи до цього часу всім арсеналом засобів регулювання своїх національних господарств. Усі, за винятком однієї Росії. Остання не тільки повністю керує економікою у своїх державних кордонах, а й контролює економічні процеси в сукупності держав, які входили до СРСР. За такої ситуації Росія не змогла не скористатися з переваг свого чільного становища: регулюючи державні імпульси, спрямовані на економічну експлуатацію залежних від неї країн собі на користь.

У всьому світі відомі методи зовнішньоекономічної експансії за умов формальної незалежності держав — це методи фінансового тиску на них. Як саме собою зрозуміло, ці методи використовувала Росія щодо інших держав. І до того ж, Росія заволоділа правами одноосібного керування спільним грошовим оборотом.

При утворенні СНД Російська Федерація не запропонувала спільно регулювати випуск і розподіл між державами грошових коштів, що їх друкують націоналізовані нею підприємства. Центральний банк Росії, не радячись із іншими, виникає нові порції кредитних ресурсів, власниками котрих стають підприємства російські заклади (бюджет, банки, підприємства). Вони в односторонньому порядку користуються банківськими депозитами та іншими позиковими коштами всіх держав, що були раніше централізовані Держбанком СРСР і підлягають повністю власникам. Так само в односторонньому порядку використовує уряд Росії спільні валютні нагромадження і запаси.

Внаслідок тільки цих дій найбільша з держав СНД обертає на свою користь співвідношення фізичних обсягів товарів, що ввозяться й вивозяться, хоча вартісний баланс зовнішньої торгівлі — наприклад, між Україною й Росією — показуватиме протилежну картину: боржником буде вважатися Україна та інші обслуговані фінансово-грошовими тенетами держави. Вони таким змушені будуть частково відшкодовувати

внутрішні й зовнішні борги, що припадають на Росію, крім придбала на відповідні кошти імпортові товари. Російська держава за рахунок спільно створених золотовалютних резервів уже забезпечує вищу платоспроможність карбованця на своїй території, і далі її відчужені від тих самих проблем у державах «карбованцевої зони», безумовно, зростатиме.

Створивши необхідні фінансово-ціннісний передумови, Росія незабаром почне пред'являти до оплати іншим державам боргові зобов'язання за негативне saldo експортно-імпортного обороту.

Чи може Україна за цих умов самостійно регулювати співвідношення товарів і грошей на власній території, стимулювати активність зовнішньої торгівлі, стабілізувати ціни, вводити антиінфляційні важели, добувати фінансової сталості підприємств і підтримувати рівень життя народу? Чи може вона стимулювати структурні зрушення і збільшення національного багатства, припливу інвестицій, товарів і технологій? Ні й ні.

Вихід — один: послідовно здійснювати курс на економічну незалежність, виволокати долосними актами Верховної Ради України в 1990 та 1991 роках і «Основами національної економічної політики» Президента нашої держави.

Розуміння цих підходів підтверджені в особистих бесідах, дискусіях і експертизах відомих політиків, бізнесменів — США, Англії, Італії, Німеччини, вчені Гарвардського, Нью-Йорксько-

го, Центральноєвропейського університетів. Масштабні технологічного інституту тощо. І тепер ми повинні зробити рішучий крок до становлення суверенної економіки — через самостійну емісію грошей, незалежну кредитну систему, свою бюджетну та податкову політику, власний контроль за рухом ціни, забезпечення збалансованості товарів і платіжних коштів, митне й валютне регулювання.

Як же буде нова економічна функція Української держави? Вона послідовно звільнятиме ринок від своєї адміністративної опіки. Зокрема, це виражатиметься ось у чому. По-перше, буде різко розширено коло продукції, яку продаватимуть поза державним замовленням, лімітами та іншими централізованими розподільниками. Водночас там, де існує конкуренція, держава не втручатиметься в ціноутворення. По-друге, істотно скорочуються бюджетні вливання в економіку і при цьому будуть зніжені прями й непрямі податки. Держава послабить контроль за створенням і ліквідацією підприємств, продажем майна і цінних паперів. Національний банк перестане вказувати, скільки і в яку ціну купувати банкам кредитні ресурси. По-третє, мінімізується перелік рецензованих для експорту товарів і збільшиться кількість ступенів свободи в операціях з валютою. Українська держава оволодіє методами опосередкованого впливу. Головними серед них будуть: стимулювання за допомогою пільгових кредитів, податків, суб-

сидій та інвестицій структурних перебудов і впровадження нових технологій, регулювання грошової маси і діяльності банків, вплив за допомогою ціни і податків на монополістичну диференціювання митно-тарифної в валюті стимулювання експорту, заохочення підприємств і торгівлі.

Крім того, наша держава — єдина, która зможе забезпечити економічний захист на своїй території і тих, хто виробляє, і тих, хто споживає. З цієї метою держава за допомогою економічних і фінансових засобів добуватиме стабільність як внутрішнього, так і зовнішнього курсу національної грошової одиниці. При цьому Україна змінюватиме зовнішній курс щодо валют, які знецінюються, і цим обіграє внутрішні ціни від експорту з відповідних країн. Використовуючи спеціальні методи, вона забезпечуватиме еквівалентність зовнішнього валютного й товарного обміну. Власний природний і митний контроль збільшить нас від неогранизованого вивезення національної валюти й товарних ресурсів за межі держави, а вміє структурне регулювання експорту й імпорту зробить позитивним платіжний баланс республіки. Оволодіння фінансово-грошовим механізмом створить також гарантії недопущення купівлі іноземними особами безцінних українських підприємств та інших майнових комплексів, а оплату праці наших працівників зробить реальною і гідною.

Віце-прем'єр-міністр
України
Володимир ЛАНОВИЙ.

Телеграфним рядком
з Донецька

Ректорат Донецького держуніверситету видає півмісячна карбованця на харчування студентів у вузівській їдальні.

Близько 40 вихованців Мар'їнської школи-інтернату відпочивали нещодавно в знаменитому «Артекку». Кошти для сиріт виділив комітет у справах молоді Донецького обласного комітету.

Рішенням виконкому Горлівської міськради кошти будинку політсиріт передано будинку дитячо-юнацької творчості. Кошти на утримання — а це майже 5 мільйонів карбованців на рік — з місцевого бюджету.

В агрофірмі Донецького фонду соціального захисту і мілісерії виготовляють перших 30 свиней, м'ясо яких за пільговими цінами зможуть придбати 150 багатодітних сімей Пролетарського району.

Не по кишені нові ціни на паливо, будівельні матеріали, техніку колгоспам і радгоспам Краснопільського району. На початок весни на їхньому рахунку залишилося 20 мільйонів карбованців.

Безплатні вистави для пенсіонерів, інвалідів, воїнів «афганців», багатодітних сімей ставить Донецький український драматично-музичний театр. Благодійником цього заходу виступила Донецька універсальна бібліотека.

Юрій ДОЦЕНКО.

Добра вість

ДВА МІЛЬЙОНИ НА ЗАСІВ

Одним із найбільших постачальників продуктів харчування для криворізьких металургів і гірників вважається приміський радгосп імені Мічуріна. Держинська районна Рада Кривого Рогу, яку очолює досвідчений діяч Дніпропетровщини депутат обласної Ради Дмитро Степанюк, переказала господарству 2 мільйони карбованців на паливо та мастило.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Започатковано співробітництво

Мінприроди повідомляє

з Україною Віла Фрімена. Гості обговорили із спеціалістами Мінприроди широке коло проблем екологічного співробітництва. Йшлося насамперед про три напрямки спільної роботи.

Перший — управління охороною навколишнього середовища, зокрема, навчальні програми з оцінки ризику,

економічного аналізу, нагляду за дотриманням екологічних норм.

Другий — планування та управління басейном Дніпра, у тому числі організації експертизи, засади організації програм моніторингу, комп'ютерного моделювання. Про обох цих напрямках американська сторона надасть Україні необхідну

методологію і технічну допомогу.

І третій — це екологічна освіта та інформування громадськості. Передбачено створення відповідного українсько-американського центру в Києві.

Складено конкретний план співпраці.

Анатолій АНДРІЄНКО,
керівник прес-центру
Мінприроди України.

Ситуація

«НЕ ПРИСЯГАЄТЕ? СКАТЕРТЮ ДОРИЖКА...»

Приблизно так заявили третьокласники колишнього Ленінградського військово-політичного училища МВС СРСР нашим землякам старшині Геннадію Криничкову та молодшому сержантові Олександрову Каштанюку. І лише за те, що вони відмовилися приймати присягу на вірність СНД та виявили бажання після закінчення навчання служити не в Російській Федерації, а на своїй рідній землі.

Свого часу вони вступили до училища, щоб стати політрапівцями, але відомі події підвели риску під діяльністю армійських політділних структур.

Не маю сумніву, що ці юнаки не випалили б у той стереотип політрапівця, який роками складався. Хоча б тому, що, як сказано у їхніх службових характеристиках, головною рисою їх є порядність. В училищі вони мали добру репутацію. Ген-

надій був старшиною курсу, Олександр — командиром групи. І ось тут сумлінні хлопці з формулюванням «вирхований через небажання вчитися» опинилися у частині Національної гвардії України.

Не гадуватиму все це, що робили в училищі, аби загнати їх «непокірних» курсантів. Це, як мовиться, тема окремої розмови. Та знайшлися в колективі й справжньою доброю люди, обидва які порадили «відмовникам» не загострювати взаємини, підказали, як найвишше перевестися на законних підставах до рідних місць.

За словами колишніх курсантів, вони — не останні з «могикан». В училищі чимало представників України, які бажали служити своєму народові.

Підполковник гвардії
Анатолій ПІГІЛОВ.

Нова зустріч

НАС НЕ ВЧИЛИ БЕРЕГТИ ЗДОРОВ'Я

Не гадаюся, що невеликий матеріал «Трава його — боліголов» за 14 березня викликає такий великий резонанс. Симферопольський цителітравник Валерій Тищенко виступав по республіканському радіо і телебаченню в програмі ЦТ «Ранок», про нього писали журнали «Здоров'я», щомісячник «Продолжение следует...». І тут — десятки листів, телефонних дзвінків. З'ясувалося, що для багатьох Тищенко — все-таки відкриття. Тож, коли він прозвонив «записувачів» в Києві, я вирішив невідомо зустрітись з ним і розв'язати хоча б кілька питань.

Валерію, бачиш, скільки надійшло листів. Що ти порадиш їм доклади поки що в загальному плані?

— Придивіться, яке наше життя. Воно ненормальне. Ми переконані в істинності непотрібних турботами, безкінечними справами, які дають нам дуже важливі. Ми не думаємо про себе, про своїх дітей, своє здоров'я.

Наші повітря, вода просякнуті отруйними речовинами. А продукти... Візьмімо вазу розсуду. В залежності від сорту в ній міститься від 3,5 до 8 грамів нітратів на 10 кілограмів ваги.

Онкозахворювання стали нормою нашого життя. Судинною дистонією страждає кожний житель України, різ-

ниці лише в ступені ураження.

Що тут сказати? Бережіть своє здоров'я, наскільки це можливо! На жаль, нас цьому ніде і ніколи не вчили.

Жителька Борзін Чернігівської області Надія Родаськевич та інші цікавляться, де можна дістати ваші рецепти?

— Нещодавно в Запоріжжі виїхала моя книжечка «Рослини проти раку». Правда, придбати її дуже складно: тираж — лише 50 тисяч екземплярів.

Багато листів із місць, уражених радіацією. Люди просять поради, як захиститися від неї.

Для лікування променевої хвороби я використовую всесвітній цвіт каштанів. Робиться це так. Зрізавши «свічку», виділяють стовпчик, а квіти розкладають на папері або ж політні. Одну столову ложку сухих квітів (чи 2 свічки) помістити у 200 грамів води, довести до кипіння і настояти 6—8 годин.

Пити відвар по ковтку за прийомом. Протягом дня треба випити 1—1,5 літра. Доування підбадьорити самостійно. Бульбю обачні, передозування може викликати судороги — на руках зводять пальці.

Тепер — про гліцію. Нею цікавляться чи не найбільше.

— При міопатії, розсіяно-

му склерозі, серцево-судинних захворюваннях, дистонії судин головного мозку, контрактурних судинних станах, атрофії очного нерву, відшаруванні сітчатки ока застосовують єгипетський салат. Вона також є профілактичним засобом від 90 відсотків усіх захворювань, у тому числі й раку.

5 столових ложок подрібнених ложок сосни (щого року, від весни до осені), 2 столові ложки подрібнених плодів шипшини і 2 столові ложки луски цибулі на 0,8—1 літра води, довести до кипіння, варити на малому вогні 10 хвилин, настояти ніч у теплом. Процідити і пити замість води від 0,5 до 1,5 літра за добу в теплом стані.

При цитовидній залозі рекомендую вживати щавель, його коріння (мається на увазі горідин). Тим більше — тим краще. При бронхіальній астмі корисно пити парне квіткове молоко.

Серед відгуків на статтю є одне гнівне послання із Львова від доктора медичних наук, професора Д. Лушка. Для нього Тищенко — шарлатан, а метод лікування раку один і той же — операція.

І розшукав кількох людей, які лікувалися за рецептурою Валерія Вікторовича, і не позавдавши б професору, який він при них сказав щось погане про народного цілителя.

Для яких я можу повідомити: 13—14 квітня Валерій Тищенко проводить лекції в Будинку культури виробничого об'єднання імені Корольова.

Олександр
ВИНОКУРОВ.

Як вирішувати проблеми

СВОЯ РУКА ВЛАДИКА?

Кілька років тому колишнє Міністерство охорони здоров'я СРСР видало наказ про створення центрів по лікуванню хронічного болювого синдрому, а також мережі протибольових клінік. Правда, в Києві і до цього, але на Львівщині.

Та як би вони не називалися, а коли людям допомагають, то й їй собі. Проте в столиці України вирішили все зробити по-справжньому. Спочатку випробували нову справу на базі лікарні швидкої допомоги, а рік тому створили й самостійний центр — Київський міський науково-методичний протибольовий центр, що розташований у Георгієвському провулку, 9.

Точніше сказати, не стільки створили, скільки залишили п'ятьох лікарів самі на сам з силою-силенною проблемою, у вирішенні якої потрібне капітальне ремонту, навіть без мінімального забезпечення усім необхідним для роботи.

А її вистає, бо в Києві понад 500 онкологічних хворих, які щоденно й багаторазово одержують наркотиків, 12 тисяч чоловік страждають болями у зв'язку з патологією хребта, безкінечні страждання завдають невралгії черепно-мозкових нервів, фантомний біль та інші. Причому часто традиційними і дорогими методами адекватного обезболення не досягається.

Спеціалісти міського протибольового центру пропонують власні методи, лікування за якими дає швидкий позитивний ефект. Та не маючи коштів, штурмувати спільно на голову, санітація теж не дімає. Щось треба було робити.

І зробили... Управління охорони здоров'я міста видало наказ про закриття центру. Що ж, своя рука владика. Але чи полегшає від того хворим?

Валентина
ПИСАНСЬКА.

Оказії

ДОПОВІДАЄМО РАЙКОМУ:

«ЖУЖЕЛИЦЯ СІ»

Працівники Херсонської обласної станції захисту рослин утилюють щось на зразок першоквітневго жарту. Недавно вони надіслали офіційного листа за адресою: «Селище Влозерка, Влозерський райком Компартії, Ласкавому О. Б.». За старою звичкою, спеціалісти інформували райком про перспективи появи на озимих посівах хлібної жукилиці, інших шкідників та хвороб сільськогосподарських культур, радили, як вести з ними боротьбу.

Одержавши цього листа, зв'язківці сушили голову, зв'язки не означало. Якщо не жарт, то райком, можливо, справді діє, лише підпливлю. Дехто пригадав, що на початку станції В. Рєзников вступив до лав КПРС нездовго до її безславного кінця.

Усе набагато простіше, — сказала завідуюча пунктом прогнозу цієї станції Г. Колісниченко. — У нас велика скрута з конертами, яких нам треба, не менше 8 тисяч штук на рік. Тож довелось скористатися старими.

Втім, колишній секретар райкому О. Ласкавий, певно, одержав послання, адресоване йому. Адже він нині працює директором радгоспу і жукилиця для нього — ворог номер один.

Іван
КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

КОЛО

Про худобу Рушевичів, сперекаю, знає... Наді... дали?

Так, те, чия, котра прі... неповних 17... шим людям... графічних т... окремих її... ртис в дитяч... лереї. Тут... рій «Росет... «Пуши... Маргарита... страці до... Дікенса, користувал... чості різним... найбільше з... авторучкою.

А Д...

Коли виставка гум-92, згідно з пов'язансь, ся від сміху... східці добри... Будинку... торів? Я... колочок, від месес... І все-таки... не покотити... віт не схо... Невелику... на смілив... сум». Чи... карикатур... умов житт... можливо, що й самі... четіся.

Перепон... жено на п... Тим більш... малюнки... «Без слів... Що вам о... шаються,

І ми не

АВІАЛІ...

В україн... лі літати... не виріш... цей символ.

СПІВРОБІТНИЦТВО

ОМЛЯЄ

мена. економічного аналізу, нагледу за дотриманням екологічних норм. Другий — планування та управління басейном Дніпра, у тому числі організація експертиз, заснування і координація програм моніторингу, комп'ютерного моделювання. По обох цих напрямках американська сторона надасть Україні необхідну

методологічну і технічну допомогу.

І третій — це екологічна освіта та інформування громадськості. Передбачено створення відповідного українсько-американського центру в Києві.

Складено конкретний план співпраці.

Анатолій АНДРІЄНКО,
керівник прес-центру
Мінприроди України.

Як вирішувати проблеми

СВОЯ РУКА ВЛАДИКА?

Кілька років тому колишнє Міністерство охорони здоров'я СРСР видало наказ про створення центрів по лікуванню хронічного болювого синдрому, а також мережі протибольових кабінетів. Правда, в Києві вони діяли ще й до цього, але напівофіційно.

Та як би вони не називалися, а коли людям допомагають, то й хай собі. Проте в столиці України вирішили все зробити по-справжньому. Спочатку випробували нову справу на базі лікарні швидкої допомоги, а рік тому створили й самостійний підрозділ — Київський міський науково-методичний протибольовий центр, що розташований у Георгіївському провулку, 9.

Точніше сказати, не стільки створили, скільки залишили п'ятьох лікарів сам-сам з силою-силенною проблемою, у приміщенні, яке потребує капітального ремонту, навіть без мінімального забезпечення усім необхідним для роботи.

Валентина
ПИСАНЬКА.

Оказії

ДОПОВІДАЄМО
РАЙКОМУ:
«ЖУЖЕЛИЦЯ Є!»

Працівники Херсонської обласної станції захисту рослин утнули щось на зразок першоквітневого жарту. Недавно вони надіслали офіційного листа за адресою: «Селище Білозерка, Білозерський райком Компартії, першому секретарю Ласкавому О. Б.». За старою звичкою, спеціалісти інформували райком про перспективи появи на озимих посівах хлібної жулици, інших шкідників та хвороб сільськогосподарських культур, радили, як вести з ними боротьбу.

Одержавши цього листа, зв'язківці сушили голову, що б це означало. Якщо не жарт, то райком, можливо, справді діє, лише підпільно. Дехто пригадав, що начальник станції В. Резников вступив до лав КПРС незадовго до її безславного кінця.

— Усе набагато простіше, — сказала завідувача пунктом прогнозу цієї станції Г. Колісниченко. — У нас велика скрута з конвертами, яких нам треба не менше 6 тисяч штук на рік. Тож довелось скористатися старими.

Втім, колишній секретар райкому О. Ласкавий, певно, одержав послання, адресоване йому. Адже він нині працює директором радгоспу і жулици для нього — ворог номер один.

Іван
КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Виставки

КОЛИ ЛІНІЇ СПІВАЮТЬ

Про художній феномен Надії Рушевої гриміли газети, сперечалися мистецтвознавці... Надія Рушева... Згадали?

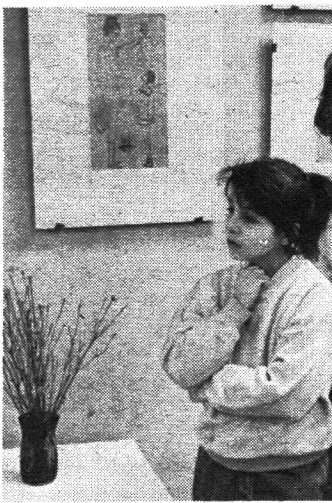
Так, це та юна художниця, котра прожила на світі неповних 17 років, залишивши людям понад 10 тисяч графічних творів. Виставка окремих її робіт демонструється в дитячій картинній галереї. Тут — малюнки з серій «Фолет», «Античність», «Пушкина», «Майс», «Маргарита», «Тварини», ілюстрації до казок і творів Діккенса, Екзюпері. Надія користувалася в своїй творчості різними техніками, але найбільше любила малювати авторучкою. Роботи роз-

кривають її улюблені теми. Особливо ж вдавалися їй жіночі образи, у співаючих лініях яких бринять геніальне прозріння та поетичність душі юної художниці.

Надія Рушева була художницею, як мовиться, від Бога. Кожен глядач знайде в експозиції щось особливо близьке для себе, співзвучне власним думкам і настроям.

В'ячеслав
ПУШКАРЬОВ.

Київ.
На знімках: Надія РУШЕВА — «Автопортрет». 1968 рік; ілюстрація до роману М. Булгакова «Майстер і Маргарита»; «Пушкіну 30 років»; у залі виставки. Фото автора.

А ДЕ ТУТ СМІЯТИСЯ?

Коли вахтер сказала, що виставка карикатур «Архігум-92» знаходиться на третьому поверсі, я, повірте, злякався. А раптом покохуся від сміху й потраплю на східці добротного приміщення Будинку Спілки архітекторів? Я ж не безреберний колобок. Ні від хірурга, ні від медсестри не втечу...

І все-таки, жаль, що я не покотився. Навіть за життя не схопився від реготу. Невелику експозицію можна сміливо назвати «Архісум». Чи то гумору нашим карикатуристам за нинішніх умов життя забракло, чи, можливо, виставили те, на що й самим дивитися не хочеться.

Переповідати, що зображено на папері, неможливо. Тим більше, що майже всі малюнки виконані в жанрі «Без слів». А ось тематика... Що вам сказати? Одні вишакуються, другі топляться.

І ми не ликом шиті

АВІАЛІНІ УКРАЇНИ ЗІ СВОЄЮ ЕМБЛЕМОЮ

В українських авіаліній з'явилася власна емблема. Віднині кілі літаків прикрашатиме силует сокола у польоті. Цікаве графічне вирішення емблеми — одночасно це і тризуб. Але чи знає про цей символ міжнародна авіаційна організація — ІКАО?

Валентина ПОЛІЩУК.

ЗА КРИМ У

висловився Всекрим

5 квітня у Краснопереконську зібрався Всекримський форум демократичних організацій, в роботі якого взяли участь представники всіх партій та рухів півострова, що протистоять Республіканському рухові Криму. Вони прибули сюди з усіх міст і районів автономної республіки.

Прийнято резолюцію, в якій зазначається, що проведення референдуму за вихід Криму із складу України — це перший крок до громадянської війни, до кримського Карабаху і Придністров'я. Учас-

ники форуму: путатів Верховного не піддаватимуться дії зв'язу. Схвалено також путатів Євпаторіївської, Феодосійської, Краснопереконської, Джанкозської, морської, Джанкозської та районних, що навіть за умов референдуму, го виборці протак званий незаці регіони залиди України. Іх жителі Розд

Відродж

ЗАСВІТИЛИСЯ ЛАМПИ

У вересні нинішнього року Чернігівська єпархія святкуватиме свій 1000-літній ювілей.

Сьогодні єпархія відкриває нові парафії, недільні школи, веде духовно-просвітницьку роботу. Засвітилися лампадки у Свято-Преображенському, Троїцькому соборах Чернігова, у багатьох інших храмах області. Третій рік працює Чернігівське духовне училище, яке готує регентів-псаломщиків для парафій України.

Зроблено головне — поже архієпископський. Ніжний. Треба Домницький, який монастирську провінцію Чернігівського. Бєлито жадане родження немо предки добре тому вкладали ти у будівництво монастирів. Н

ПРО ЖИТТЯ, СМ

Важко нині помирати. Не так помирати, як ховати — у чотири-шість тисяч обійдеться. Домовини напрокат доводиться брати. Полежав — передати іншому. Але це така справа, нікуди не подінешся. Помер — поховай. А ось народжувати...

Зазирнемо в пологовий будинок № 1 — один з кращих у Києві. Завідуюча Світлана Ребчинська стверджує, що пологів порівняно з минулим роком не поменшало. Проте народжують здебільшого жінки літнього віку, для яких це — останній шанс. Матерів-одиначок набагато більше, ніж було. Друга-третя дитина — рідкість. Та і як їх народжувати, якщо лише 10 відсотків

Реалії

пологів — нор з ускладненнями? Зростає роджень, дитинх кровотеч найгірше те, ків.

— Лячно, — бо, здається, тимемо перед дачи руками: сила. Якщо кжемо взяти ків — усі вони ких препаратів метрин, реогли немає. Бережампули для оких випадків немає. А вар

РІЗНІ МАТ

Прихильники херсонського «Кристалу», який впевнено лідував у другій підгрупі, мабуть, не чекали провалу своєї команди у Павлограді. Але футболісти «Шахтаря», опинившись у небезпечній зоні, зрозуміли: відступати далі нікуди. І з перших хвилин запропонували високий темп.

Оборона «Кристалу», яку досі ніхто не міг пробити, луснула. На 26-й хвилині Громов завершив одну з атак. Спробу гостей нав'язати своєму в другому таймі «Шахтар» перепинив пресингом по всьому полю. Стомившись від постійного тиску, захисники «Кристалу» почали помилятися. На 72-й хвилині Шахтаров подвоїв рахунок, а ще через шість хвилин Громов поставив крапку — 3:0. Це перша поразка херсонців.

А ось лідер іншої групи — «Приладист» — почував себе господарем на полі сумського «Автомобіліста». Дебютант мукачівців Кінашенко, який колись виступав за команду Білої Церкви, на 21-й хвилині відкрив рахунок. Цього

форварда захи так і не змогати. На 55-й лінах він зно подарів виймаки воріт. «Прмігши 3:0, змче становище. Найбільше

ТЕП

Минулої су нати України команди, які рехідної ліги. груп виступа «Андезит» (Х (Комарне), «І (Варанецька), лішки), «Яв (ля), «Електр «Зірка» (Кіро пік» (Харків) режани). У др ба» (Осіпе (Армянськ), (Каховка), «М (сія), «Антрац

ЗА КРИМ У СКЛАДІ УКРАЇНИ

висловився Всекрымський форум демократичних організацій

5 квітня у Краснопереконському зібрався Всекрымський форум демократичних організацій, в роботі якого взяли участь представники всіх партій та рухів півострова, що протистоять Республіканському рухові Криму. Вони прибули сюди з усіх міст і районів автономної республіки.

Прийнято резолюцію, в якій зазначається, що проведення референдуму за вихід Криму із складу України — це перший крок до громадянської війни, до кримського Карабаху і Придністров'я. Учас-

ники форуму закликали депутатів Верховної Ради Криму не піддаватися на провокації ділків від політики, діяти вважено, толерантно. Схвалено також рішення депутатів Євпаторійської та Феодосійської міських Рад, Краснопереконської, Чорноморської, Джанкойської міських та районних Рад про те, що навіть за умови проведення референдуму, від часу якого виборці проголосують за так званий незалежний Крим, ці регіони залишаться у складі України. Їх підтримують жителі Роздольненського,

Первомайського, Советського районів. Передається, що ця частина автономної республіки відійде до Херсонської області або утворить Таврійсько-Кримську область у складі України.

А ТИМ ЧАСОМ

Того ж дня у Сімферополі відбувся мітинг, організований Республіканським рухом Криму. Зібралось щонайбільше півтори тисячі осіб — значно менше, ніж було вранішні. Мітинг прокидає під антиукраїнськими гаслами, промовці дозволяли собі непарламентські висловлюван-

ня на адресу Президента України. Як заявив мені співорушник Громадянського форуму Криму Владислав Хмельовський, йому відмовлено у виступі на мітингу. Республіканський рух Криму не змінює собі: ідей думки не сприймає. На мітинг було оголошено, що необхідну кількість підписів на користь референдуму зібрано. Верховна Рада Криму має призначити дату його проведення.

Олександр ПЛАТ, власний кореспондент «Голосу України».

Відродження

ЗАСВІТИЛИСЯ ЛАМПАДИ

У вересні нинішнього року Чернігівська єпархія святкуватиме свій 1000-літній ювілей.

Сьогодні єпархія відкриває нові парафії, недільні школи, веде духовно-просвітницьку роботу. Засвітилися лампади у Свято-Преображенському, Троїцькому соборах Чернігова, у багатьох інших храмах області. Третій рік працює Чернігівське духовне училище, яке готує регентів-псаломщиків для парафій України.

— Зроблено чимало, але головне — попереду, — каже архієпископ Чернігівський і Ніжинський Антоній. — Треба відновити Домницький та Густинський монастирі. Особливо мрію про відкриття Єлеського Чернігівського монастиря... Без чернечого молитви жадане духовне відродження неможливе. Наші предки добре розуміли це, тому вкладали великі кошти у будівництво, утримання монастирів. На жаль, нині

ми втратили цю добру християнську традицію, може, тому й справи в нас ідуть не дуже добре.

Тепер ціни на будівельні матеріали підвищилися, і церкви не під силу самій відновити святині нашого краю, що належно відзначити 1000-літній ювілей єпархії.

З надією звертаємося до всіх віруючих України з проханням подати нам фінансову допомогу. Наш рахунок: б/р 000701501 у банку м. Чернігова МФО 353014.

Ніна НАЙДЕНКО.

Чернівці.

ПРО ЖИТТЯ, СМЕРТЬ І ПРОКАТ

Важко нині помирати. Не так помирати, як колись, у чотирьох тисяч обійдеться. Домовини напрокат доводиться брати. Полежав — передати іншому. Але це така справа, куди не подінешся. Помер — поховай. А ось народжувати...

Зазирнемо в пологовий будинок № 1 — один з крапчиків у Києві. Завідуюча Світлана Рибчинська стверджує, що пологів порівняно з минулим роком не поменшало. Проте народжують здельшого жіночки літнього віку, для яких це — останній шанс. Матерів-одиначок набагато більше, ніж було. Друга-третя дитина — рідкість. Та і як їх народжувати, якщо лише 10 відсотків

Реалії

пологів — нормальні, а 90% — ускладненими, патологічними? Зростає кількість вироджених, дитячих шлункових кровотеч, анемії. Але найгірше те, що бракує ліків.

— Лячно, — каже лікар, — бо, здається, невдовзі стоимемо перед жіночкою, розводимої руками: медицина безліч, якщо кров ми ще можемо взяти у співробітників — усі вони донори, то таких препаратів, як метеогіметрин, реогломан — зовсім немає. Бережемо одну-дві ампули для особливо тяжких випадків. Шпирити теж немає. А вартість його —

30 карбованців, пелюшки — 50, простиралла — 200. А пологовий будинок — на грош просяхнуку.

І все ж, дівка тут не порожня. Слава нашим жінкам-камікадзе! Випиється мати з дитиною з пологового будинку — скільки ж треба всього! Коляска — півтори тисячі, ліжечко — триста карбованців. Всього на п'ять-шість тисяч карбованців.

Як бути? А от як: коляски, ліжечка беруть напрокат. Взагалі, він і ратує нашу демографію. І нам вже не різке слух: «Домовина — напрокат». А що? Чи варто тринькати гроші? Вважай, і тіло наше перебуває, по суті, в прокаті.

Ірина ВОРОБИОВА.

Коротко

ГРОМАДЯНИ ДВОХ ДЕРЖАВ

Сімдесят років тому на території тодішньої Волинської губернії за кількістю населення німці — після українців, поляків та євреїв — посідали четверте місце. Нині ж на Волині проживає близько тисячі чоловік німецької національності. Більшість із них об'єдналися в товариство «Відродження», члени якого ставлять за мету наладження культурних і економічних зв'язків з Німеччиною, встановлення подвійного громадянства. Про ці та інші проблеми і йшлося на другій конференції товариства німців на Волині.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

ОБІЙДЕМОСЯ БЕЗ КВОЧКИ

Випуск компактного інкубатору налагоджено в Харківському НПО «Біглон». Він випліве 1000 штук яєць і розрощуватиме перш за все на фермерській господарстві. Роботу «курчаків мзіків» виконує електроніка, втручання оператора в технологічний процес необхідне лише на останньому етапі виведення курчат. На підприємстві вже надіслано близько 400 заявок від фермерів України та Білорусії.

Микола КОСИЯ.

Харків.

Футбол. Перша ліга

РІЗНІ МАТЧІ ЛІДЕРІВ

Прихильники херсонського «Кристалу», який вчеплено лідировав у другій підгрупі, мабуть, не чекали провалу своєї команди у Павлограді. Але футболісти «Шахтаря», опинившись у небезпечній зоні, зрозуміли: відступати до ліку. І з перших хвилин запропонували високий темп.

Оборона «Кристалу», яку до сі ніхто не міг пробити, луснула. На 26-й хвилині Громов завершив одну з атак. Спробу гостей налязати свою гру в другому таймі «Шахтар» перепанив пресингом по всьому полю. Стомившись від постійного тиску, захисники «Кристалу» почали помилятися. На 72-й хвилині Шахтаров підвів рахунок, а це через шість хвилин Громов поставив крапку — 3:0. Це перша поразка херсонців.

А ось лідер іншої групи — «Прилидист» — почував себе господарем на полі сумського «Автомобіліста». Дебютант мучачівців Кінашенко, який колись виступав за команду Білої Церкви, на 21-й хвилині відкрив рахунок. Цього

форварда захисники сумчан так і не змогли нейтралізувати. На 55-й та 83-й хвилинах він знов примусив господарів викинути м'яч із сітки воріт. «Прилидист», перемагаючи 3:0, змінив лідирство становище.

Найбільше м'ячів — чо-

тири — побачили болельники у Маріуполі, де «Азовець» прийняв «Кривбас». Ветерану господарів Соломаченку вдалося «відкокувати» ворота гостей на 24-й хвилині. Початок другого тайму відбувався голепадом. На 48-й хвилині Філімонов зрівняв

Перехідна ліга

ТЕПЕР УСІ ПРИ ДІЛІ

Минулої суботи в чемпіонаті України стартували команди, які вклучені до перехідної ліги. У першій підгрупі виступають такі клуби: «Андеант» (Хуст), «Газовик» (Комарне), «Промінь» (Воля Варанецька), «Дністер» (Заліщики), «Явір» (Краснополілля), «Електрон» (Суми), «Зірка» (Кіровоград), «Олімпік» (Харків), «Нива» (Бережани). У другій — «Дружба» (Осипенко), «Титан» (Армянськ), «Меліоратор» (Каховка), «Море» (Феодосія), «Антрацит» (Кіровсь-

ке), «Прометей» (Шахтарськ), «Бажановець» (Макіївка), «Прийк» (Харциз), «Океан» (Керч). Особливістю цього туру: «Андеант» — «Нива» — 1:0, «Дністер» — «Промінь» — 1:0, «Газовик» — «Електрон» — 2:0, «Явір» — «Олімпік» — 2:0, «Океан» — «Титан» — 1:0, «Море» — «Прийк» — 0:1, «Антрацит» — «Бажановець» — 2:1.

Другий тур — 11 квітня. Сергій ЯРОСЛАВОВ.

рахунок, та тут же Павлов повернув перевагу «Азовцю». Здавалось, господарі утримають перемогу, однак на 78-й хвилині відсвічений Коляда пробив обгороду маріупольців — 2:2.

Результати решти зустрічей. Перша підгрупа: «Полісся» — «СКА (Київ)» — 3:0, «Поділля» — «Дніпро» (Черкаси) — 1:0, «Верес» — «Поліградтехніка» — 2:1, «Десна» — «Галичина» — 2:0. Друга підгрупа: «Хімік» — «Рось» — 1:1, «Вагню будівник» — «Скала» — 0:0, «Шахтар»-II (Донецьк) — «Закарпаття» — 0:0, «Ворскла» — «Чорноморець»-II — 2:0.

У першій підгрупі «Прилидист» лідирів з 9 очками, «Поділля» має 8 очок, по 7 — у «Вереса», «Динамо»-II. У другій херсонський «Кристал» наздогнав «Хімік». У них по 7 очок. По 6 — в «Артанії», «Азовця», «Кривбасу», «Закарпаття», «Шахтаря» (Павлоград).

Завтра відбудеться матч сьомого туру.

Чергова по випуску нзвин Людмила БАРАНОВИЧ. Тел. 441-88-26.

НІ СПІВАЮТЬ

кривають її улюблені теми. Особливо ж вдавалися їй жіночі образи, у співаючих ліній яких блищать геніальне прозріння та поетичність душі юної художниці.

Надія Ружева була художницею, як мовиться, від Бога. Кожен глядач знайде в експозиції щось особливо близьке до себе, співзвучне власним думкам і настроям.

Вчепався ПУШКАРЬОВ.

На знімках: Надія РУЖЕВА — «Автопортрет». 1988 рік; ілюстрація до роману М. Бугакова «Майстер і Маргарита»; «Пушкіну 30 років»; у залі виставки. Фото автора.

Т СМІЯТИСЯ?

треті ідуть на велосипеді, в якому замість педалей — великі леза для гоління. Та найулюбленіша тут тема — туалети. Унітази, пісуари, горшки. Можна і просто так, як це робить пожежники той, хто прїсів на високому березі над річкою, в якій тоне людина. Звичайно, в цьому немає нічого страшного, от якби ще й смішно було.

Кого поету говорять, що його вірші не подобаються, він категорично заявляє: «Ви чіткого не розумієте в справжній поезії». Не виключено, що так само скажуть і карикатуристи з київського клубу «Архігум». Можна довго сперечатися, доводити, переконувати, але врешті-решт виникне одне і те ж запитання: «Пробачте, а де тут сміятися?»

Олександр ІВАНЧУК.

НІ ЗІ СВОЄЮ ЕМБЛЕМОЮ

З'явився власна емблема. Віднині кішкетує сокола у поліції. Циває графічною, одночасно це і тризуб. Але чи знає про національну організацію — ІКАО?

Валентина ПОЛІЩУК.

Комерціалізація: КРОК НАЗІС

Другого квітня в «Голосі України» було надруковано матеріал «Пустиня» дана на городі, в якому наш спеціальний кореспондент висловлює свою точку зору на проблеми комерціалізації торгівлі і громадського харчування. Сьогодні пропонуємо вашій увазі погляд на ці процеси представника відомства — заступника міністра торгівлі України В. Чайковського. Звичайно, думка керівника міністерської комісії з комерціалізації дещо відрізняється від думки спецкора...

У зв'язку з Указом Президента України «Про комерціалізацію державної торгівлі і громадського харчування» від 31 січня 1992 року, який було видано з метою реалізації Основних напрямів економічної політики України в умовах незалежності, розвитку конкуренції у сфері торгівлі і громадського харчування, створено робочу групу. Вона має вирішувати питання, пов'язані із проведенням комерціалізації державної торгівлі і громадського харчування. Пропонуємо вашій увазі коментар голови цієї групи, заступника міністра торгівлі України Володимира ЧАЙКОВСЬКОГО.

У НАЗ Можливість надає можливість сучасним підприємствам торгівлі і громадського харчування набутися якісно нового змісту, успішно працювати за умов ринкової економіки. Сьогодні не тільки спеціалістам, а й покупцям ясно: торгівля перетворилася на інertного, малоефективного посередника між виробником і споживачем. Чому? Бо не було прямої зацікавленості працівників торгівлі у кінцевих результатах праці. Вони просто не могли впливати на підвищення якості товарів: держава скрізь виступала в ролі монополіста. А прості споживачі всі громи і блисківки вертають лише в торговлю...

Зрозуміло, що вже давно є потреба дорібно змінити стару структуру торгівлі. Саме самостійність торговельних підприємств і звільняє їх від адміністративного диктату, зацікавляє кожен колектив у тому, щоб саме до нього йшли покупці.

Ось чому Указ Президента виявився необхідним, а для нас, чесно кажучи, вже давно очікуваним. Комерціалізація покликана стати першим кроком до приватизації. І від її здійснення залежить, як поліції наповнюватимуться дешевими і якісними товарами.

ОДНАК, на жаль, комерціалізація може бути й поспішною. Дехто на місцях, глибоко й конкретно не проаналізувавши ситуації, почав закривати до негального закриття всіх торговель, трестів, об'єднань. Але ж певні комерційні структури мають існувати на договірній основі. Ініціалізувати кожну магазини оподаткування, приладдя, ювелірства, товарознавства, утримувати транспорт, ремонтно-будівельну організацію тощо? Одне слово, реорганізувати будь-що треба на основі здорового глузду, без фальшивого оптимізму і рожевих прогнозів.

Отже, комерціалізація — перший крок до приватизації, своєрідний стартовий майданчик до неї. І цей крок треба якомога швидше зробити. Інакше торговельні підприємства можуть піти з аукціону — тож під загрозою виявиться доля їхніх працівників. Саме звідси й виходить у своїй діяльності наша робоча група. На сьогодні ми вже розглянули всі питання, які надійшли з об'єктів.

По-перше, ми оперативно розробили методичні рекомендації щодо проведення комерціалізації державної роздрібно торгівлі і громадського харчування для виконавчих комітетів місцевих Рад народних депутатів та Ради Міністрів Республіки Крим. Вони дають вичерпні відповіді на всі запитання, що постають у процесі

виконання Указу Президента України. Члени робочої групи щоденно вирішують питання і пропозиції стосовно комерціалізації.

Н ЕЩОДОВНО Міністерство торгівлі України провело детальне обстеження з цього питання майже по всій Україні. Ось що було виявлено. Всього треба комерціалізувати 85 тисяч торговельних підприємств. З них 45 тисяч магазинів і 14 тисяч підприємств громадського харчування. На 1 березня цього року вже комерціалізовано підприємств торгівлі — 529, громадського харчування — 306, неторгової діяльності — 16, майже три тисячі колективів вже подали заявки для реструктуризації. Найактивніше виконують Указ поки що в Одеській, Тернопільській, Миколаївській областях і в Севастополі. Зовсім не приступили до комерціалізації Вінницька, Волинська, Івано-Франківська, Полтавська, Рівненська області.

Що ж стримує цей процес? На наш погляд, недостатня організація цієї роботи з боку виконавчих місцевих Рад народних депутатів. Це перш за все нестворення фондів комунального майна (Волинська, Івано-Франківська, Миколаївська, Рівненська, Харківська) та незавершені роботи з роздержавлення власності (Дніпропетровська, Тернопільська, Харківська, Рівненська, Миколаївська, Чернігівська, Республіка Крим). В окремих регіонах що роботу поклали на органи управління торгівлею (Львівська, Київська). Чому результат досить невтішний?

Д ЕКОТРИ вважають, що Указ Президента вирішить економічні проблеми торгівлі як галузі. Коли б так. Найперше, торгівлю слід поставити в рівні економічні умови з усіма, зняти обмеження надбавок за послуги. Нині витрати торговельних підприємств так зросли, що доходи їх вже не покривають. Виходить — так тому, що з початку року підприємства галузі, можливість яких обмежені граничним розміром надбавок і знижок, опинилися в оточенні вільних виробників, змушених користуватися комунальними, транспортними та іншими послугами за вільними цінами. І як наслідок понад 200 мільйонів карбованців збитків лише за січень. Збитково працюють підприємства продовольчої мережі та громадського харчування, окремі підприємства непродовольчої мережі. Одна з основних причин усіх бід: промисловість України працює дуже погано. Немає необхідних товарів, а отже й немає чим торгуватися.

Комерціалізацію також

стримують: нестача товарів і високі ціни на них; невідповідність промисловості торгівлі до роботи з великою кількістю юридичних осіб; заборона на організацію державними підприємствами товарів з обмеженою відповідальністю, акціонерних тощо; неготовність банківських установ до обслуговування великої кількості юридичних осіб (Волинська, Івано-Франківська області). Останній чинник має велике значення для тих підприємств, у яких недостатньо оборотних фондів. Але ж кредити надають під надто великі відсотки — аж до 40. Сплатувати їх торговельним підприємствам важко...

В ПЛІВАЄ на ситуацію також брак власних оборотних коштів, значний розмір плати за реструктуризацію та відкриття рахунків новостворених підприємств, недостатня економічна та юридична підготовка працівників структурних підрозділів (нерівнянність, економічність). Отже, перешкоди вистають. Члени робочої групи за цей короткий час їх виявили. Тепер треба вирішувати, як ці перешкоди долати.

Численні зустрічі з працівниками торгівлі та і власний досвід підказують, що для успішного проведення комерціалізації в найкоротший термін необхідно:

Міністерству економіки України вирішити питання щодо скасування обмежень торгової надбавки з одночасним запровадженням регулювання ціни в торгівлі рівнем рентабельності, а також встановлення торговельних знижок на товари, що їх реалізують за фіксованими цінами, в розмірах, які забезпечують покриття витрат на їх реалізацію.

Міністерству фінансів України відмінити сплату податку на додану вартість для підприємств торгівлі та громадського харчування.

Фонду державного майна України. Раді Міністрів Республіки Крим, виконавчим комітетам місцевих Рад народних депутатів терміново створити фонди комунального майна (уповноважені органи), для яких відсутні: завершені роботи з розмежування власності усіх рівнів; організувати навчання працівників структурних підрозділів з питань комерціалізації торгівлі. Найголовніше — комерціалізацію проводити лише на добровільних засадах і тільки з ініціативи трудових колективів.

Необхідно, щоб Міністерство України перелік і механізм застосування лімітування окремих груп товарів.

Важко за доцільності просять Кабінет Міністрів України встановити контроль за дотриманням вказаних умов, а Верховну Раду України — визначити розміри плати за реструктуризацію підприємств торгівлі, що створюються в результаті комерціалізації, в сумі 100 карбованців.

Б ЕЗСУМНІВНО, робота існує більше, ніж досить. Але не заперечимо і той факт, що комерціалізацію треба проводити продумано, без поспіху. Ліквідація багаторівневої структури адміністративного управління, справжнє вивільнення цін створює умови для конкуренції, а лише конкуренція зможе встановити баланс попиту та пропозиції.

Від редакції: продовження розмови про комерціалізацію і торгівлю загалом читайте у наступних номерах «ГУ».

Коментар до прес-конференції

А селяни сіють...

Отже, дизпалива для посівної на Україні вистачить. Сутужніше з бензином, та уряд шукає виходи. Холодильні потужності майже повністю заповнені на 46 відсотків, тож резерви для «консервації» пущеного під ніж поголів'я ще великі. Шість українських аграрних журналів «горять» однаково з іншими даними — такий час. Чи варто експортувати нашу сільгосподарську? Ну, якщо в нашій патоті залишається до чотирьох відсотків цукру, а зарубіжним «спецам» під час повторної переробки вдається його добути, то що ж тут віддати? Нехай купують, — однаково ж пропадає. Щодо лібералізації цін на сільгосппродукцію, то фіксовану дотацію уряд вирішив залишити, а над роздрібними цінами все ще думає...

Про все це йшлося на прес-конференції віце-прем'єра-міністра Віктора Ситнича щодо нинішнього становища у сільському господарстві України. Не зовсім адекватно, на мою думку, залишилися і журналісти, і організатори, і мабуть, сам Віктор Петрович. Не піддавався аналізу хіба що стан душі Анатолія Коваленка, завідувача агропромисловим відділом Кабінету міністрів України. Анатолій Петрович мовчки займає своє місце за столом і, не проронивши й слова, «по-англійськи» покинув зал прес-конференції.

Віце-прем'єр-міністру ж говорити довелося, і багато. На його думку, варто всебічно сприяти розвитку фермерства на Україні. Саме для цього створено 100-мільйон-

ний фонд, на який передбачається перевести ще 600 мільйонів карбованців. Для цього ж такі (фермерства) колгоспи-радіоси зобов'язані виділяти 8—10 відсотків земель у державний запас, а в окремих випадках (чи при бажанні?) — до 25 відсотків земель. Техніка, звичайно, подорожчала, і набагато, але в порівнянні із світовими цінами...

Одне слово, сенсації не сталося. Натомість тривала довга і, даруйте, не зовсім компетентна дискусія кореспондента «Молоді України» з віце-прем'єром на предмет: кому більш (і чи) потрібна малоагратна сільгосптехніка — фермерам чи колгоспам? Цілком поділяю думку Віктора Петровича, не потрібна їм тим, ні іншим. Хоча й варто розвинути виробництво малої сільгосподарської техніки для присадибних господарств.

А в цілком картинна — несеся, що й так відомо. З одного боку, як підмітив Віктор Петрович, ми почали гірше працювати, про що говорять показники. За січень — березень цього року у третину зменшилися виробництво м'яса і молока, що одразу ж позначилося на прилавках наших магазинів. З іншого (окрім соціальних проблем) — ми нічого не виділяємо із центральної бюджету на розвиток сільськогосподарської, і не тому, що не хочемо, а тому, що виділяти нічого. Отака ситуація. А селяни сіють, нехай їм хоч Бог помагає!

Юрій НЕСТЕРЯК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Посівна-92

РЕМОНТ ЗА ПОТРЕБОЮ

У нашому колгоспі вже кілька років механізаторам виділяється відповідний ліміт коштів на ремонт закріпленої за ними техніки. Ця сума більша у тих, хто краще попрацював протягом сезону і досяг високого виробітку.

Якщо тракторист чи комбайнер дбайливо доглядає свою техніку, не випускає для ремонту зайві запчастини, частка заощаджених коштів додається йому до заробітку. За «перебіг» — плати з власної кишені.

Спершу ми впровадили цю систему стимулювання для зернозбиральних та кормодо-

бувних екіпажів. Але інтерес до неї виявила вся бригада. Тож з нинішнього весни у колгосп компанією лімітні картки одержуватимуть весь наш механізаторський персонал. Цим вигідно для нововведення! Якщо раніше механізатори свідомо небували свої «загашники» зайвими запчастинами, то тепер вони думають, що і скільки брати для ремонту. Карбованець виявився надійним контролером.

Борис ЛУПОН, бригадир тракторної бригади колгоспу імені Ватутіна Новоселицького району Чернівецької області.

Фермер

ГЕКТАРА ВИСТАЧИТЬ

Всього 150 господарів сільських дворів висловили бажання стати фермерами. Найбільше їх у Христинівському, Чортківському та Уманському районах. І кожного в Черка-

ському і Тальнівському. Зате понад 17 тисяч селян хотіли б узяти з гектар рілля для ведення підсобного господарства. Такі результати опитування сільського населення, проведеного нещодавно в області.

ОСЬ ТАКА МАЛИНА

Екологічно чистий сад з лісоподібним умірджаним закладом фермер з Кам'яних В. Ратушний. Лімончик китайський, айва, калина, кизил, горобиня, глід, обліпиха — це лише частина з його багатогранної колекції цілющих. Особливо

приємше садінням унікального чорного малиною висотою понад три метри і з ягодами вагою до 200 грамів.

Лілія ТИТАРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України». Черкаська область.

Військо

ПАНУВАТИ В РІДІМ КРАЇ НЕ ДАМО НІКОМУ

4—5 квітня в Києві в окружному Будинку офіцерів проходив III з'їзд офіцерів України.

На форум з'їхалося 918 делегатів з усіх областей України. Були присутні також зарубіжні гості, офіцери-українці, які проходили службу в інших країнах СНД.

Голова Спільки новий генерал Української армії В. Мартиросян (військово-повітряний генерал) виступив на з'їзді, присвяченому напередодні з'їзду виступу в доповіді. Він сказав, що Спілька офіцерів України — єдина в країнах СНД — посилила свій вплив на особовий склад Збройних Сил України з кожним днем. Своє першочергове завдання вона вбачає в консолідації офіцерського корпусу України з метою збереження миру і спокою в наших країнах, рішучої відстоювати, хто хоче лаяти в чужий монастир зі своїм статутом. В. Мартиросян з тривогою говорив, що в незалежній Україні, яку визнало 111 держав світу, й досі переслі-

дують її патріоти. Як приклад він навіяв практику генерала з Миколаєва В. Асоєва, який за приналежність офіцерів до Спільки звільняв їх з посади. Ще з більшим обуренням говорив Вілен Арутюнянч про беззаконня, яке чинить на Чорноморському флоті адмірал І. Касатонов. Цей ставлення Ельцина плюс на закони нашої держави, жорстоко переслідують офіцерів та мічманів, які складали присягу на вірність Україні. Голова СОУ закликав Президента України негайно усунути Касатонова з посади командуючого ЧФ й утворити альтернативне командування флотом.

Заява Президента Російської Федерації Б. Єльцина про те, що Росія може оголосити Чорноморський флот своїм, змушує українських офіцерів марширувати від Президента і Головнокомандуючого Збройними Силами України рішучих дій.

Серед безлічі проблем розбудови національного війська дві найкучіші — житлова і пов'язана з повер-

ненням в Україну офіцерів, які проходили службу за її межами. В. Мартиросян запропонував для розв'язання останньої почати утворювати офіцерські полки і батальйони.

Напередодні з'їзду в Києві відбулася конференція безкартирних офіцерів. Їх в Україні 63 тисячі. В. Мартиросян звернувся на з'їзді до міністра К. Морозова з пропозицією продавати зброю військову техніку, а кошти видавати на будівництво житла для офіцерів.

Міністр оборони України генерал-полковник К. Морозов у виступі сказав, що це незалежності і створення власних Збройних Сил України привів Народний Рух. Охарактеризувавши військово-політичну ситуацію як надто складну, Морозов зазначив, що повернення офіцерів-українців на батьківщину допоможе українцям нашу армію, а значить, і зброю її більш безбедною.

Міністр наголосив, що не може служити в Збройних

Силах України офіцер, прапорщик чи солдат, який не присягнув українському народові. Вже нині таких немає серед тих, хто служить на посадах від командира полку і вище.

Привітавши з'їзд від імені Верховної Ради України, перший заступник її Голови В. Дурдинець зазначив, що Україна виступає на міжнародній арені як миролюбна позаблокова держава.

Україна створює власні Збройні Сили, виходячи з принципу, що вони ніколи не можуть бути використані проти власного народу або народів інших країн. Армія створюється тільки для оборони держави. Оборонна доктрина, яка небажано розгладжуватиметься Верховною Радою, оголошує Україну миролюбною, позаблоковою, як безядерною державою, яка прагне інтегруватися в європейське та світове співтовариство. Україна поважає суверенітет інших держав, але не дозволить, сказав В. Дурдинець, втручати у свої внутрішні справи, диктувати нам умови. В

Україні не повинно бути інших військових формувань, крім Української армії, прикордонних військ і національної гвардії.

Події в Молдові вимагають різко поліпшити бойову підготовку у військах. Для цього, сказав Василь Васильович, необхідно згуртувати офіцерські кадри, встановити здорові дружні відносини в армійських колективах.

Новим головою Спільки офіцерів України з'їзд обрав підполковника мідії Г. Омельченка, який першочерговим завданням офіцерського корпусу визначив подальшу розбудову Збройних Сил України.

Односторонні делегатів, III з'їзду ще залишилися від «непереможної і легендарної» але відчувалося серед офіцерства оновлення сам дух, попри численні проблеми, реалізуються пріоритети. Аж насамперед покликання військовому — захищати Вітчизну. Валентин ЛАВУНЬСЬКИЙ, військовий оглядач «Голосу України».

Вояж московського «стратега»

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Львівської організації Демократичної партії України до Президента України Леоніда Кравчука з приводу грубого втручання Росії у внутрішні справи Української держави

Шановний Леоніде Макаровичу!

Незважаючи на Вашу заяву від 2 квітня 1992 р. з приводу нагнітання обстановки з боку проімперських московських сил навколо подальшого діяльності Чорноморського флоту, Москва, тепер уже на рівні найвищих державних чинників в особі президента Б. Єльцина та віце-президента О. Руцького, грубо втручалася у внутрішні справи України. Президент Росії Б. Єльцин 3-го квітня 1992 р. заявив, що в випадку підпорядкування Чорноморського флоту Українській державі він підпорядкує його Росії з подальшою передачею командування СНД (читайте — Росії, оскільки так зване командування 1 Збройної Сили СНД не що інше, як російська імперська армія на території незалежних держав).

Віце-президент Росії О. Руцький, незважаючи на елементарні правила міждержавних стосунків, всупереч усім протоколам про міждержавні відносини, не ставлячи до відома Президента, Уряду України, здійснює провокаційний вояж на чужу територію, де йому російські чиновники в особі адмірала Касатонова і командувача самої військової частини встановлюють повсюдну російську пошесті. Як би було

розцінено з боку Росії факт, коли б друга державна особа України, яка логічною акцією, похваляючись артикувати проти законного Уряду Росії у штаб-квартирі Баєвського, Північного, Тихоокеанського флотів чи в Каспійській флотилії, хоча й там України належить понад 20 відсотків матеріальних цінностей? Крім того, О. Руцький дозволив собі образливо висловитися на адресу Президента України, що свідчить про повне ігнорування урядовими чинниками Росії незалежного статусу Української держави, визнаного сьогодні понад 110-ма країнами світу.

Віднесення Чорноморського флоту до так званих стратегічних сил СНД не що інше, як спроба незаконного присвоєння Росією майна, яке їй не належить, намагаючи ослабити обороноздатність Української держави, фальсифікація історії (українські козаки плавали і воювали на Чорному морі ще тоді, коли Московія була сухопутною державою), подальша ескалація антиукраїнських акцій, направлених на відчуження від України Криму, нівелювання Акта проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. та всенародного його схвалення 1 грудня 1991 р. Крім того, постійні прово-

кації з боку генералів так званих Збройних Сил СНД мають місце в Україні. Стрією — всюди, де присутні ці проімперські формування і куди мають формальне право втручання московські стратеги.

Тому вимагаємо від Вас термінових рішучих дій, а саме:

1) Негайно перевести Чорноморський флот під юрисдикцію України, призначити Головнокомандувачем Українського флоту, усунувши з посади адмірала Касатонова. За антиукраїнські дії оголосити його персоною «non grata» в Українській державі.

2) Те, що належить Росії (мова може йти лише про кілька військових одиниць, приписаних до Новоросійська), перевести на базу проросійських в Україні не може бути жодного військового корабля, який не підпорядкований Міністерству оборони.

3) Привести особовий склад Чорноморського флоту до присяги на вірність Україні і підняти на кораблях державний синьо-жовтий прапор Української держави, як це було ще зроблено 29 квітня 1913 р.

4) Забезпечити безумовне виконання Закону «Про державний кордон України», Постанови Верховної Ради

№ 1778-XII від 4 листопада 1991 р. про його введення, тим самим покінчити з виділеною імперськими силами Росії «прозрілою кордон», що використовується ними для втручання у внутрішні справи Української держави.

Все це має бути здійснено протягом квітня 1992 р., бо затягування справи приведе до загрози існування незалежності України. Якщо Росія і надалі чинитиме спротив проти цих законних дій українського керівництва, негайно денонсувати договір про входження України в СНД, роз'яснити ці дії на міжнародному рівні, а знищення ядерної зброї на території України вести на основі міжнародної угоди між США, Англією, Францією і Україною. Протестуємо проти втручання будь-якого у внутрішні справи України і вимагаємо від Вас рішучих дій на захист суверенітету та територіальної цілісності Української держави.

Прийнятий односторонньо на засіданні Ради Львівської обласної організації Демократичної партії України.

Орест ВЛОХ, голова Львівської обласної організації ДемПУ, народний депутат України, професор.

Репліка

КУЛЬБИТИ ГЕНЕРАЛА РУЦЬКОГО

У СЕВАСТОПОЛІ НА КОРАБЛЯХ ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ ПОБУВАВ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ О. РУЦЬКИЙ. Коштовний військовий людина, який за солдатську прямоту був недавно направлений Б. Єльцином на сильнішого господаря «фронта» в російських полях. Пам'ятаючи, як беззаставно кінцею кар'єри агроінженера, свого попередника Є. Лігачова, мабуть, вислали в урочище в Україні в 4-му класі вчительки до його фахової підготовки.

І рушив разом з сестрою до її складу худобу, супердемократ С. Станкевич, знаменний нам по підтримці ГЧП генерал-полковник Б. Громов та 20 депутатів російського парламенту на гостину до адмірала Касатонова, забувши лише, що Москва і

Севастополь — це міста, які належать різним державам. Але, вичавивши напам'ять віцепрезиденту слова свого патрона, мовлені в Києві, він знову вивів на арену російський флот, який і є і буде російським, а саме ним й демонстрував кошичний лютий на кораблях і підводних човнах своє красномовство і реноме політичного діла.

Знання ж історії Руцьким обмежується тезисом: «Мені як російській армії не доводиться на все це, коли мова йде про Чорноморський Чорноморський флот. Над кораблями флоту майорів анархізм, прапор прапор радянського військового флоту. Я не можу згадати, щоб майорів інший прапор». За таку відповідь на урочищі в 4-му класі вчительки на ставити учням «діяку».

Навіших «порядки» в Севастополі, генерал Руцький побав учнів жити ще й до Молдови, знехтувавши елементарним ети-

кетом і забувши, що репрезентує офіційну московську владу. Без будь-якого погодження з Київщиною російський віце-президент прибув до Придністров'я. Там дав «цінні вказівки» командуванню «14-ї армії, яку Єльцин своїм указом за добу перетворив на окупаційну, обира налітатерезні козаки з Дону і відбав до Кремля доповідати про свою доблесть».

Якщо існував рейтинг політичної зухвалості, то генерал Руцький, безсумнівно, став би після цих звітів ситимим лідером. Такого не дозволя собі навіть Саадан Хусейн після окупації Кувейту. Тепер навражди здивуємося, якщо завтра до Полтави чи Запоріжжя вичити жити прибувають Бурбулю або Гайдар. Кремляні політики виступили здатні на будь-які сюрпризи.

Хомя МУСІЕНКО, Олександр ПІЛАТ.

Заява

Українського

національного

інформаційного

агентства

У зв'язку з недавнім зауваженням російської Росії щодо Чорноморського флоту Українського національного інформаційного агентства уповноважене заявити таке:

Як відомо, 24 серпня 1991 року постановою парламенту України всі військові формування, дислоковані на території республіки, були підпорядковані Верховній Раді України. Будь-яка спроба іншої держави перевести під свою юрисдикцію дислокований в Україні Чорноморський флот розглядатиметься як втручання у внутрішні справи незалежної України, суперечливим нормам міжнародного права, а тому числі Договору між Україною і Росією від 19 листопада 1990 року та домовленостям, досягнутим у рамках СНД.

Конкретні частини Чорноморського флоту, дислокованого в Україні, які могли б бути передані до складу стратегічних сил СНД, можуть визначатися з урахуванням результатів консультацій, що здійснюються у відповідній українсько-російській комісії.

Магія Микити Сергієвича

Відрядження за листом

ПАПЕРОВІ ОБІЦЯНКИ

1. В МОКРОТІ

Бюрократ завжди знає, що робить. Йому хоч кіл на голові теши, а він своєї сплве, Іноді, як той хамелеон, вміє вчасно перелицюватися. То добримиш прикинується непоміжним і принциповим. Для нього найстрашніші папери, котрі іменують діловими. Адже знаходяться, на лихо йому, такі люди, що оті горезвісні папери навчили зберігати. Минає рік, другий, третій. Чинивник, звісно, забуває, що й кому писав. А тут, як на зло, приходить на прийом дехто із числа пам'ятливих. Тиць один папірець під ніс, тиць другий — у того аж вушка червоніють. І час сьогодні такий непевний, що не пошлеш отого, пам'ятливця, до ліжної година. Тільки ви завжди знайдете.

Історія наша має конкретні адреси. Гай-гай же відколи звертається по допомогу матір загублого воїна, жителя села Мойки Чернівецького району на Вінниччині Олександра Порфиріяна Якубовського. Понад 20 років пише в різні інстанції, просить порозумітися з адміністрацією цукрокомбінату та місцевою владою. І марно. Правда, чинивники справно відписують жіночі. І поводяться, скажімо, так: «...лист гр. Якубовського О. П. розглянуто на місці. Викладені в листі факти мають місце. Авторка листа відносно престаріла, прикута хворобою до ліжка. Проживає разом із своєю донькою-пенсіонеркою, яка доглядає за нею. Будинку, в якому вони мешкають, побудований ще в 30-х роках без ставки цукрозаводу, тепер в аварійному стані». І наостанок констатують резолюцією райради: «Адміністрація заводу та сільськогосподарського підприємства неохоче погодилася на необхідну допомогу в поточному ремонті будинку та надвірних прибудов».

Аналогічні відповіді маємо і сільськогосподарському (послани в обласний виконавчий комітет, бо звідти чинивники не спроможуться прийти), від дирекції цукрокомбінату (теж послали в область своєю начальству), навіть від народних депутатів різних рівнів. Але ситуація від того абсолютно не поліпшується. Тому й пише Якубовська листа до редакції. Спершу розповідає, що технічний ставок цукрокомбінату внаслідок замулення вийшов із берегів і затопив городи селян та будівлі. Помешкання з глини намокло й руйнується, речі та одяг пліснявють. Зневірившись у всьому, старенька жінка звертається до редакції. «Я благаю вас, придіть в село й подивіться на наше життя у цій мокроті. А головне, райрада з цього нічого не робить, а тільки примихає».

Що тут казати? Чим зарадити пенсіонерці, чим допомогти бідолашній? Справді, побували у Олександри Порфиріяни. Справді, факти мають місце. Але дивну закономірність довелося спостерігати: голова Мойської сільської Ради народних депутатів Михайло Євчук разом із директором цукрокомбінату Василем Тавлуком напередбачили спільні повідом-

ти, що становище буде виправлено. Михайло Кіндратович навіть уточнив: це ж не Олександр Порфиріяна пише (йй, як кажуть, три чиниці до смерті), а її донька. А директор Василь Павлович запевняв, що обов'язково все зробить. Але ж до всього руки не доходять: рік на цій посаді.

Кому ж тепер вірити і чи є підстави вірити, що стан вичається? Так, вправиться. Аж у 1999 році (тоді Олександр Якубовський, як доживе, виповниться майже 90 літ). Раніше ніяк не виходить, бо оцінення технічного стану «Укрспиртосередоскоп» «Вінницького механізаційного Конягорського ПМК-207 Барського району та іншими організаціями заплановано аж на сім років. А досі проекту документування складали, копії ішукали тощо. Отже, кінця поради Якубовській! Якубовський-молодий! наберіться ще трилітнього терпіння, двадцять літ чекали, а сім років проти того — мізер! Тим паче, що в такому ж незадовільному стані ще 30 господарів будинків, ротаціонів на вулиці Леніна.

2. БЕЗ ГАРАНТІЙ

На критичні публікації тепер не модно, а й навіть сказав неприємно, відповісти. Ще 19 жовтня минулого року «Голос України» в кореспонденції «Номенклатурні хвилювання» (№ 204) покритикував керівництво Жмеринського мисливсько-го в особі Віктора Лядина і Сергія Дячка за те, що впроваджені багатьох роду дурять вони мешканців будинку № 24 по вулиці Кривоноса щодо строків переселення. А ті, як і раніше, живуть в аварійному барачі. Голова, як мовиться, нікому не болить, бо те ж саме номенклатурне начальство прекрасним житлом забезпечене.

Звичайно, на цій песимістичній ноті не хочеться завершувати. Тому нагадаємо деяким чинивникам, що колись дещо обіцали мешканцям аварійного будинку. Маємо писемно: записання (датовані ще 1988 роком) вказівки Віктора Лядина. Як досвідчений бюрократ, він спершу не визнає будинку № 24 по вулиці Кривоноса аварійним. Прийшов до такого висновку лише в 1990 році (відповідь надіслав Ларисі Ткаченко). І тут же рекомендує жінці оформити документи на квартиру чергу аби за місцем роботи, або за місцем проживання. Тобто виходить, все потрібно починати з нуля, а загублені роки, коли люди підсилювали свої тимчасово, на період капітального ремонту попередньої квартири, не враховуються. Такі ж канцелярські відповіді маємо з обласним, Жмеринським відділку Південно-Західної залізниці та багатьох інших інстанцій. Іх дехто втискує читати і не вірити у поліпшення своїх житлових умов.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

В Ужгороді знову популярна прича про перебування в області наприкінці 50-х великого знавця кукурудзної справи Микити Сергієвича Хрущова. Задувають його, правда, не з приводу грандіозних агрономічних досягнень. Виступ тодішнього господаря країни з балкона будинку Народної Ради зринає в пам'яті очевидців зовсім в іншому контексті.

ВОЖДЬ разом із дружиною повертався із сусідньої Угорщини. Товариш Кадар надзвичайно добре зустрів нас. Товариш Микита Сергієвич — чуттєва знаменитість сусідського гуляшом, словом, робив усе, щоб нам було приємно.

— Ми готові провадити вас з Будапешта сюди хоч кожні три місяці, — заявив розчулений Кадар, якого Хрущов умовив проїхатися з ним до самого Ужгорода.

Натовп, що стійливо зібрався на не передбачений офіційною програмою мітинг, зрозумів: обидва лідери кинулися не лише гуляшом. І тут розмілюючи Микити Сергієвича впади в око будівлі, що знаходилася ліворуч трибуну.

— Що це в тебе там? — поцікавився в місцевому вождя.

— М-мліція, — захвилювався той.

— Знав же, де прилаштувати — якраз напроти обкому, — насупив чоло Перший.

— Щоб завтра й духу її там не було...

Боялі господаря — закон: мліція спільно передислювали, потиснівши управління держбезпеки. Але що робити із 76 вилученими кабінетами? Екстрене засідання бюро обкому прийняв соломомове рішення: розмістити в колишньому будинку правоохоронців ужгородського райком та райвиконкому, деякі інші миськайоні організації.

Минуло два роки. І Микита Сергієвич оціснив країну ще одним експериментом: укрупнення районів. Довелося прощатися з об'єктами приміщеннями й районними номенклатурами, які перенесли в Перечин. Перед ке-

рівництвом області знову стала проблема: кого ж тепер посилити за «стеремку»? Не вертати ж бо мліцію: не доведи Господи, закорити Микити Сергієвича сусідського, приїде і... полетять голови.

— А що коли віддати кабінети «школі комунізму», себто профспілкам? — народилася в когось мудра ідея.

— Їх суцільно з обкомом вождю, напевно, сподобався...

Але тут хтось нахвості загадав, що цей будинок все це перебуває у власності міської Ради. Отож розпоряджати несли мала б тільки вона.

— А ми з нею обмінимося, — швидко знайшлися профспілкові лідери.

І запропонували майже рівноцінний варіант: замість будівлі, що на площі Леніна, 5, вартістю 315851 карбованець дати місту приміщення по вулиці Луховича, 2, вартістю 135838 карбованців.

Обласним рішенням 24 від 17 січня 1963 року шефств склався: не його ж майно обмінювалося на більш як удвічі дешевше...

А біда мліція й досі тітється в перенесених кабінетах. Взялися було «вибавити» ділянку, кошти й матеріали під будівництво нових корпусів, але поки «воювали», ціни катастрофічно зросли й ресурсів вистачило тільки на нульовий цикл.

Увійти в становище підпорядкованого їм відділу спробували депутати міської Ради. Та «вагова категорія» не та.

Обласне ж керівництво вважає за краще залишити острів конфліктів.

— Це діло тільки міської влади та Ради профспілок, — підкреслює голова обласного, а сьогодні представник Президента М. Кривоноса. Нехай сидять за стіл переговорів і вирішують.

Але ж приміщення в мліції одержано саме з допомогою волонтеристського тиску обласної Ради!

Самі ж незалежні профбоси про повернення приміщення мліції і слухати не хочуть. Навпаки: у недавньому інтерв'ю республіканському телебаченню голова обласної Ради І. Лутак навіть плакався, що їм і власних працівників немає де розмістити. Лутаків Іван Іванович. Чому ж тоді віддав зайві кабінети в оренду?

Так, другий поверх відомої оточені, що вулиці Радянської, зафрахтувала фірма «Інфо», яку очолює колишній помічник голови обласної Ради Б. Кушнір. Тут же по дві три кімнати займають представництво німецької фірми «ХІП» та СП «Карпати». МП «Профіль» та дві акціонерні ком-

панії орендують по сусідству ще вісім кабінетів. Однею з компаній керує колишній голова головної обласної ради по роботі в обкомі партії, його тодішній наступник на посаді завідувачого оргвідділом М. Черення. В реконструйованому комплексі по вулиці Руській три кімнати віддали кооперативам «Тет» і «Конвет».

Як бачимо, тили солідні, тут можна б розквартирувати не один десяток людей.

А от що пропонує секретар обласної Ради І. Зарева: — Чому б мисьявником не зайняти один з поверхів обласної Ради, а свою будівлю не віддати мліції?

Як альтернатива згадувалося також, що в будинку Народної Ради могли б розміститися і незалежні профспілки. Тим більше що після розпуску КПУ тут ще й тепер є «зарезервовані» кімнати. Проте їх, мабуть, теж прирешують для більш довірених осіб. Скажімо, таких, як колишній голова Ради М. Волощук, котрий після вимушеної відставки оперативно створив акціонерне товариство «Закарпаття» і, зрозуміло, не забув одержати у оренду й котрих просторі кімнати, які колись були в його владі. А колишній перший секретар обкому партії В. Химиченко для свого «Меридіана» одержав три приміщення. Тут же має площу вже знайоме СП «Карпати».

Не обрадили й колишнього заступника голови обласної Ради Ю. Воробія, який свого часу доклав руку, аби приміщення не було повернуто мліції. Шойно він пересів у крісло заступника начальника республіканського відділення пенсійного фонду СРСР (?), як цій організації виразу ж виділили сім чудових кабінетів. Знайшлися в приміщенні Народної Ради «куточки» і для виробничо-торгівельного об'єднання «Меркурій», колективу орендарів «Закарпаття» та багатьох інших невадливих структур.

Не забув також подивитися, які апартаменти займають окремі заступники голови обласного обкому. В той же час кількома поверхами нижче в одному тісному приміщенні розгладжують справи по три-чотири працівники держбюджету. Так само, як їхні колеги по нещастю з народного суду, прокуратури й тієї ж мліції. І всі вони на рештках терпіння чекають, коли ж розсіється волонтеристська магія Микити Сергієвича й підніг його послідовників.

Микола ГОРВАТ,
власний кореспондент
«Голосу України».
Ужгород.

ЗАКОНИ ПИСАНІ... НЕ ДЛЯ ВЛАДИ

На відміну від тих, хто за віком та станом здоров'я не може ними працювати, ми не відчуємо себе зайвими людьми у суспільстві. Саме завдяки колективній фірмі «Надія», яка була створена в Івано-Франківську позаминулого року. Як колишні працівники мали можливість брати безпосередню участь у створенні цього орендного колективу, до наших думок прислухались.

Та, коли на часі постало питання роздержавлення та вилучення комунальної власності, фірма відчула шалений опір з

3 ПОШТИ

боку керівників обласного обкому В. Досюка та Л. Яковця, які шукають спосіб і шляхи зручності «Надія» як колективної власності. Про це відгук бажання переконали свідчать перекази, які тривали по кілька місяців. Новий рік розпочався теж «спуржником» — підпорядкування готелю, згідно з рішенням обласного обкому, було здійснено без погодження з трудовим колективом.

Принаймні всього цього на поверки. Оскільки наша фірма працює злагожено та ефек-

тивно, в процесі роздержавлення з'явилось багато бажаних «розділків» наш успіх. Іншаке кажучи, зруйнувати створене нашою працею, а нас перетворити в наймитів. Тим чином обласним не тільки нехтує правами трудового колективу, а й ігнорує навіть ті закони, які вже прийняті Верховною Радою.

Ветерани війни та праці з Івано-Франківської колективної міждержавної фірми «Надія» СИТУЛОВА, ШАВАНОВА, ДОРОФЕВБА, ЛОМАКИНА та інші.

У війни не жіноче обличчя!
І не чоловіче. І не дитяче.

У неї взагалі нема обличчя, а лише
потворна маска.

Кривавий оскал. Моторошна суміш
болю і сліз. Жаху і горя. Печатка смерті
і руїн.

І взагалі — суцільна руїна. Боже-
ственної сутності людської.

І роблять це люди, бо не можна ж
сказати про тих, хто стріляє сьогодні в
Нагірному Карабасі чи Молдові, що во-
ни — інопланетяни: руки, ноги, голова —
все є...

ХОДЖАЛИ: ПОТВОРНА МАСКА ВІЙНИ

Та з іншого боку — чи люди ті, хто
стріляє в дітей? В їхніх матерів? У своє
майбутнє?!

Кажуть, Бог, коли хоче покарати, від-
бирає розум.

Не хочеться вірити, що саме Бог, ство-
рюючи нас, перших, за образом і подо-
бою своєю, мав на увазі Каїна. Чи його
послідовників, хто власними руками ви-
теше згодом хреста для його сина...

Ці знімки — з азербайджанського села
Ходжали, знищеного наприкінці лютого
1992 року.

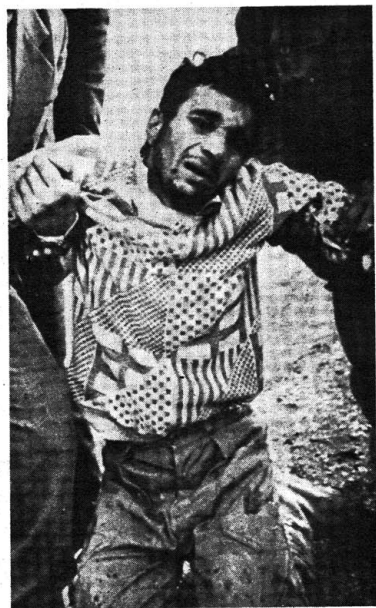
Невже на стільки років, Боже, ти віді-
брав розум, і пішли з мечем та автома-
том брат на брата, народ на народ?!

Тож здивіться в ці зображення всі,
хто й досі хоче краяти кордони і пере-
носити межові стовпи через кров людсь-
ку. А потім гляньте в дзеркало.

Невже звіди на вас дивиться не лю-
дина?

Володимир СКАЧКО.

Фото з книги «Ходжали.
День останній».

Протягом кількох днів Берлін — юридична, але ще не фактична столиця Німеччини — був місцем цінних зустрічей і конференцій, які великою мірою пов'язані з інтересами України. Непаремно місцеві ліберальна газета «Тагесшпіль» у статті, присвяченій тим дням, написала в заголовку: «Україна наближається». Тема публікації — заснування Німецько-української ради економічної співпраці, яке відбулося цими днями в Берліні.

Рада — це неформальне, дуже впливове об'єднання урядових діячів, представників німецького та українського бізнесу, центр підготовки різних проектів для поглиблення двосторонніх економічних відносин. Ініціатива створення такої установи вийшла від міністра економіки ФРН Ю. Мюлленбаха і президента провідного в цій галузі Комітету з торгівлі з країнами Сходу В. фон Америкона. Українську сторону представляла делегація на чолі з віце-міністром зовнішньоекономічних зв'язків Л. Корнієнком.

Конференція і взагалі ідея створення Німецько-української ради викликали в ні-

Щойно у Берліні

«Україна наближається»

мецьких ділових колах велике зацікавлення. Доновом поклад сорока представників підприємств, а також таких головних кредитних інститутів Німеччини, як Дойче Банк, Дрезднер Банк, Комербанк. Результатом зустрічей стала низка проектів у різних галузях, зокрема в металургії, конверсії військової промисловості, виробництві ліків (особливо інсуліну), сільськогосподарських машин. Було вирішено, що в Києві діятиме постійний представник новоствореної організації.

А тими самими днями з ініціативи Опікунської ради — спеціальної установи у справах роздержавлення і приватизації підприємств колишньої Німецької Демократичної Республіки — відбулася інша спеціальна конфе-

ренція для делегатів з країн Східної Європи, де панує посткомуністична криза. З'їхало близько 300. Темою дводенної дискусії був досвід приватизації у Східній Німеччині. Опікунський рад, яка взяла на себе відповідальність за 8500 державних підприємств, удалося вже на сьогодні знайти приватних власників для шести тисяч з них.

Очевидно, що у колишній соціалістичній частині Німеччини існують зовсім інші умови, ніж в інших державах на Сході Європи. На це звернув увагу один учасник дискусії з Польщі: «У нас немає такого багатого вуйка, як у вас». Але ніхто не заперечує тому, що треба також мати ясну концепцію і добру організацію приватизації. Очевидно, не давати можливості для саботажної діяльності з боку старої номенклатури. Тому німецька Опікунська рада і створює тепер Товариство для поширення досвіду приватизації у країнах Східної Європи.

Богдан ОСАДЧУК,
дипломатичний аташе
«Голосу України»
Берлін.

Власкорті повідомляють

Рига

КОРДОН ОХОРОНЯТИМЕТЬСЯ

«Латвійська республіка не претендує на створення численної армії, а намагається створити такі національні оборонні сили, основним завданням яких стає забезпечення захисту її кордонів», — говориться у латвійській оборонній програмі. Вона розроблена керівниками військових формувань Латвії. Республіка, згідно з цим документом, відмовляється від виробництва і застосування зброї масового знищення, не припустить розміщення на її території іноземних військових баз і зобов'язується не дозволити використовувати свою територію як плацдарм для нападу на інші країни».

Пріоритетні функції сил оборони охорона державних кордонів. Іншішого року прикладання війська нараховуватиме сім тисяч військовослужбовців, а наступного року чисельність їх складатиме дев'ять тисяч чоловік.

Олександр
ЧЕРЕВІНКО

прямі програми технічної допомоги на 1992 рік. Комісія дипломатична Республіки Беларусь у створенні оптимальних структур управління народним господарством, у проведенні конверсії оборонної промисловості, підготовці фахівців, у галузі ринкової економіки й управління.

Віктор ХОРОШКО.

Алма-Ата

У ВОРОТІВ ЗА ВИЖИВАННЯ

Відбулася прес-конференція організаційного комітету партії «зелених» «Табігат». Голова оргкомітету Меліс Євсізов ознайомив присутніх з проектом програми й статуту, відповів на численні запитання. Називаючи себе партією екологічного відродження, «зелені» республіки пропонують людству альтернативу у боротьбі за виживання. Нова політична партія парламентського типу чітко окреслила свої інтереси й цілі. Наприклад, у галузі міжнародних відносин — введення правового статусу екологічних біженців. А в економіці «зелені» виступають за розвиток поновлюваних і невичерпних енергетичних джерел у галузі енергетики — біоорганічних, гідрологічних, біотермічних. Що ж стосується АЕС, то їхньому будівництву у Казахстані буде оголошено мораторій до розробки нових проектів станцій з прийнятим рівнем безпеки й технічної обробки ядерних відходів.

Тетяна КОСТИНА.

Світова преса про нас

У Києві представник Президента Л. Кравчука спростував точку зору, що Україна нібито бажає вийти із співдружності. Однак основні напори національної економічної політики України в такому вигляді, в якому їх було викладено в парламенті, доводять, що київські керівники мають намір прийняти якомога швидше вихідні з зони економічного впливу Росії. А парламентські дискусії, які проходили за значеннями дворян, лише заміняли ці підзори.

«Монд» (Франція).

Парламентарії України схвалили проект плану радикальних заходів щодо захисту української економіки від підсилення цін у сусідній Росії. Цей план не є обов'язковим для Президента Л. Кравчука, проте його радники брали участь у його розробці, а сам Президент назвав план важливим для захисту незалежності республіки. Критики охарактеризували його як протекціоністський, антиринковий й антиросійський, заявивши, що він може привести до катастрофи.

Якщо ця програма набере чинності, то вона зможе вир-

вати Україну з економічної «теними» СНД, де більше посилюється співдружність, створення для збереження єдності республік Союзу, що розвалилися.

«Уолл-стріт джорналь» (США).

Яку частку капіталу МВФ одержать республіки колишнього СРСР? Щоб відповісти на це питання, 23 члени адміністративної ради Міжнародного валютного фонду збираються 11 квітня для розгляду складної системи рішень з неспіввідношенням коефіцієнтами. Це не просто математична задача. Теоретично вага країни в МВФ відображає її економічну міць. Практично ця частка визначає її величину фінансової допомоги, на яку може претендувати країна — член Фонду. Теперішня ситуація надає колишньому Союзу мінімальну частину капіталу МВФ. Проте економічна й політична необхідність змушує враховувати масштаб його потреб. Крім рівнянь і формул, членам Фонду доведеться, таким чином, розв'язати й суто політичне завдання.

«Ліберасьон» (Франція).

Отакові

Що подумают у держдепартаменті?

«Смерть Америки» — прозвучало на мітингу в Душанбей, який проводила опозиція. «Смерть американським військам» — знов рознісся з динамікою, щоб посилити грізний заклики, це після всіх запевнень у дружбі, братерстві й демократії.

У колишній часі інцидент довелось б зам'яти, але це важко, коли в місті це американське посольство. Від Президентського палацу, перед яким відбувається мітинг, до готелю, де мешкають приїжджі дипломати, — 200 метрів.

Довелось виправдовуватися лідерам опозиції, пояснюючи настільки інцидент у тому дусі, що вони не можуть відповісти за всіх учасників мітингу, що виник стихійно. А представники влади показали лідерів заміри ще раз ССР в своєму добродуші ставленні. Насильства переконали це американський держдепартамент, судити не берусь. Реакція поки не надійшла.

...У той самий момент, коли ряд проанальтичних настроїв учасників мітингу таврували Америку, у Душанбейському аеропорту розгортався «Богиня», який доставив гуманітарну допомогу.

Юрій КУШКО.

Фотофакт

УДАРИМО КПЗ ПО ЗЛОЧИННОСТІ

На те, щоб не поспішати до в'язниці, існує багато причин. До «милосердя» це одна — тісна із задкухом. Мили, сканімо, у намерах попереднього ув'язнення. Бути тирською тиром, густонаселеною палаткою артилерії XVIII століття, більше як тисяча «зайвих людей». Спільні камери настільки переповнені, що ув'язненим доводиться спати на дошках. Отом після свободи другим найбільшим дефіцитом у місяць ув'язнення стали наркотики, серед авторитетів російського злочинного світу існує думка, що в новосвітній тюрмі краще не потрапляти. Можливо в такий спосіб власті Москви сподіваються зрозуміти напружену криміногенну обстановку у столиці.

Зізнюк ІТАР —
ТАРС.

Коментар в номер

КУДИ ЙДЕШ, ФРАНЦІЄ?

У Франції відбулися вибори в місцеві органи влади, результати яких істотно змінили розстановку політичних сил у країні.

Передусім втратила провідні позиції Французька соціалістична партія (ФСП). І на регіональних, і на національних виборах вона одержала не більше 20 відсотків голосів виборців, тобто фактично втратила половину своїх прихильників. Великою несподіванкою це не стало. Ще наприкінці минулого року і на початку цього, згідно з результатами кількох широких опитувань населення рейтинг ФСП як правлячої партії упав дуже сильно. Але такий факт, здається, не став сигналом тривоги для соціалістів, які, маючи за благородну мету підвищення рівня конкурентоспроможності країни на світових ринках і забезпечення гармонійного злиття Франції з єдиною Європою, продовжували свій курс на «жорстку економію», що призвело, зокрема, до скорочення багатьох робочих місць і витрат на соціальні програми.

Тому й не дивно, що зростає кількість людей, які проголошують за ультраправих (14 відсотків голосів, що очікуються як своєрідна перевага). Лідер Національного фронту (до речі, сьогодні найвпливовішого ультраправого угруповання

в Європі) Ж.-М. Ле Пен формулює програму очолюваного ним руху дуже просто: «Франції — євразійний порядок!» Тьє іммігранти, логіка яких з арабських, африканських та східноєвропейських країн стає неперулюваним!

Крім націоналістів, проти яких ФСП недовго спробувала організувати кампанію, «піднялися» лише «зелені» (15 відсотків голосів на кантональних виборах — свідчення істотного зростання їхнього впливу).

Відставка Прем'єр-міністра Е. Крессон поставила перед головою Французької Республіки Ф. Міттераном дуже складне завдання — не тільки реформувати виконавчу владу, а й піти на компроміси з опозиціонерами. Бо йнакше політичне життя може стати некерівним, особливо на місцях. Очікується, що Президент також спробує провести зміни в законодавстві, в тому числі виборчому, щоб зменшити втрати своєї партії на парламентських виборах 1993 року.

Втім, повсюди панує думка: соціалізм «до-Французьки» вмер. Державно-опікуна своїх громадян, якою Франція була до останнього часу, більше не буде. Настають часи жорстокого прагматизму з «правими» відтінком.

Олексій ЄВСІКОВ.

Експрес-новини

Лідери сербської, хорватської та мусульманської громад Боснії і Герцеговіни виступили по телебаченню і закликали до припинення вогню. Вони, також повідомили про домовленість продовжувати переговори щодо мирного врегулювання в республіці.

Разом з тим, згідно з повідомленням загребського радіо, кілька об'єктів у столиці Боснії і Герцеговіни були обстріляні з позицій сербських військових формувань.

Учора представники країн — членів СС мали обговорити питання про визнання незалежності цієї республіки.

У спеціальному дослідженні Комісії ООН з питань економіки робиться висновок, що економічні реформи в колишніх соціалістичних державах Європи виявилися набагато складнішою справою, ніж передбачалося. Доповідь прогнозує подальше погіршення економічного стану і зростання безробіття в цих країнах. Спеціалісти ООН рекомендують збільшити іноземні інвестиції у Східній Європі щонайменше на 17 мільярдів доларів.

Міністр закордонних справ Ізраїлю Леві заявив, що він не піде у відставку, але попередить повідомлення про цей його намір не слід розглядати як політичну гру. Просто прохання Леві про відставку приймає Президент Шамір, а він на певні поступки в політичній курсі, що дало міністрові можливість залишитися на своїй посаді.

В Італії пройшов другий день парламентських виборів, на яких вирішувалася доля правлячої коаліції з чотирьох партій на чолі з християнськими демократами (ХДП). Останній протиставляв численні невеликі партії, регіональні ліги та «йобі-партію», союз, що хочуть покрити край її майже 50-річний монополію на владу. ХДП попередила про можливу дестабілізацію і хаос у разі її усунення від керівництва країною.

Учора біля офіційної резиденції прем'єр-міністра Японії Міядзави поліція затримала чоловіка з ножем, який намагався прорватися через пост охорони до будинку. Інцидент стався за кілька годин до зустрічі Міядзави з генеральним секретарем компартії Китаю Цзянь Цземінем.

Іранські дисиденти здійснили кілька нападів на посольства Ірану в Європі та Північній Америці на знак протесту проти бомбардування Тегераном бази іранських повстанців в Іраку. У Нью-Йорку демонстранти захопили заложника (пізніше його звільнила поліція), в Оттаві — розгромили приміщення посольства і напали на посла. Схожі інциденти сталися у Стокгольмі, Бонні та Гаазі.

КІЛЬЦЯ ОДНОГО ЛАНЦЮГА

Інтерв'ю з головою Товариства української культури Олександром Тоняком почалося з його різкої заяви:

— Про події у Придністров'ї поговоримо потім, спочатку про наші проблеми. — Й, побачивши мій здивований погляд, продовжив. — Те, що я хочу сказати, стосується й цього.

Товариство української культури створено близько двох років тому, на добровільних засадах. Його необхідність сумнівів не викликає: у Молдові проживає близько 650 тисяч українців, але до останнього часу тут не було ані українських дисидентів, ані шкіл,

Проблеми

ані бібліотек, не було де придбати книжку чи подивитися фільм українською мовою. Та й художні колективи з України стали рідкими гостями.

Звичайно, за два роки ситуацію не змінив, але перші кроки вже зроблено. Зусиллями Товариства створено перші українські групи в дитячих садках. Восени намічено відкрити школу-ліцей, випускається газета «Просвіта», на телебаченні виходить програма «Світано», засновано бізнес-центр, який до-

помагає фінансувати програми Товариства.

Але всього цього вкрай мало, — каже Олександр Васильович. — Поки що нам допомагають тільки на словах, а потрібна урядова програма. Був у нещодавно в Києві, говорив з багатьма керівниками України. Просив вжити заходів до того, щоб українці, які проживають за її межами, могли відцитувати синами рідної землі. Виділити, для прикладу, дватри мільйони карбованців на наші потреби, щоб справа пішла швидше. А для бізнес-центру створити певні пільги. Та головне — потрібна урядова програма допомоги

українцям за кордоном. — А як складаються ваші відносини з молдовським керівництвом?

— Вони конструктивні. Прийнято ряд дуже потрібних нам законів. Але коли доходить справа до чиновників, то починається «пробоксованість». Ось нещодавно було відкрито православну парохію, де служив православний українською мовою. Але ми хотіли відкрити також і автокефальну церкву. Однак дозвіл досі не отримано. Чому? Ніхто не може відповісти.

Я вважаю також, що наразі небажаної візиту до Молдови когось з керівників України. Це сприядло б і розв'язанню придністровського конфлікту.

Олександр ТОНЯ.
Кишинів.

Скандал!

«ПРЕД'ЯВИТЬ ДОКУМЕНТИ, ПАНОВЕ!»

Два транспортних літаки «Ан-32» з військовими вантажами, які прямували з Києва в Ліму, 2 квітня були затримані американськими митниками під час проміжної зупинки для дозаправлення в міжнародному аеропорту міста Чарлстон (штат Південна Кароліна). Пояснюючи журналістам причини цього рішення, представник митниці Майкл Шихен заявляє: «Проблема не в якійсь недозволеній діяльності, а в документації. Справа в тому, що треба вивчити папери й з'ясувати, що там (у літаках. — Прим. авт.) є, а чого немає». За словами Шихена, після перевірки документів екіпажам наві-

мовірніше буде дозволено продовжувати рейс.

Як повідомили митники, під час польоту над Північною Америкою літаки, які підіймалися в повітря з української столиці, але плітуються лотчиками перуанських ВПС, вже зробили дві посадки — в Канаді й у американському штаті Род-Айленд. Проте у чарлстонському аеропорту місцева влада звернула увагу на те, що на борту величезних крилатих машин, що мають на фюзеляжі маркування літаків цивільної авіації, знаходяться військові вантажі. Серед них, зокрема, є супутникова навігаційна система, бомбові при-

стали, апаратура, що використовується під час посадок військових літальних апаратів, бомботримачі й обладнання для скидання бомб.

За повідомленням митниці, даний міжнародний рейс виконувався за контрактом приватного перуанського пасажирського авіакомпанією «Аеротіма». Американське агентство АП відзначає, що вартість кожного із затриманих літаків оцінюється приблизно у 5,5 мільйона доларів.

Андрій ШИТОВ,
кореспондент ІТАР — ТАРС.

Нью-Йорк.

А як у них!

ДЕЩО ПРО ЛИТОВСЬКИЙ ВАРІАНТ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Кожний громадянин Литовської Республіки, який на 3 листопада 1989 року досяг повноліття і має постійне джерело існування, може відкрити інвестиційний рахунок для придбання державної власності, що приватизується. Кошти на нього надходять з основною трьома шляхами. Це — одноразові державні виплати, компенсації за вклади в ощадбанк, а також страхові пенсії станом на 26 лютого 1991 року. Передбачено й готівкові внески, але не більше 10 тисяч карбованців. Одноразові державні виплати (в народі — просто

чеки) можуть бути на суму від однієї до п'яти тисяч карбованців. Враховуючи інфляцію, компенсація за вклади в ощадбанк становить 50 відсотків від суми, але не більше п'яти тисяч карбованців. Відповідно компенсується і страхувальний поліс. Таким чином на одному інвестиційному рахунку набирається до 20 тисяч чеків.

Основна сфера використання чеків — викуп житла. За законом не менше 20 відсотків вартості приміщення господар повинен внести готівкою, решту — чеками. Але й після цієї процедури значна частина че-

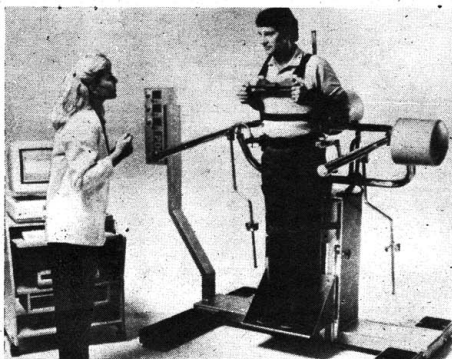
ків залишається на рахунках. Тому нині широко організовано їх аукційний продаж. Причому ціни різняться: у Вільнюсі «чеківий юрс» — три карбованці, в Каунасі — півтора.

Інвестиційні чеки в Литві стали основним способом аплати під час купівлі нерухомості на аукціонах і придбання акцій підприємств. Тільки п'ять відсотків вартості об'єкта чи акцій потрібно оплатити готівкою. А саме право на придбання мають тільки громадяни Литви.

Микола СТАНОВИЧ.
Вільнюс.

Погляд

СИМУЛЯНТАМ — БІЙ!

Американські керівники бізнесу — люди прагматичні і лічуть гроші вміють добре. От і вирішили вони вивести на чисту воду тих, хто програв роботу, послахається на радикульт і одержуючи при цьому ще й грошову компенсацію за хворобу. В результаті спільної творчості медиків та інженерів, а також за фінансової підтримки бізнесменів з'явився на світ дорогий (вартість 66900 доларів), але дуже потрібний і «розумний» тренажер В-200. Він дозволяє дізнатися, чи справді якась конкретна людина страждає на радикульт? Компанія «Кока-Кола» і поштове відомство США вже почали відправляти своїх службовців на перевірку.

Фотокamera
прес — ІТАР — ТАРС

● Негайно-прийняти закон про посилення відповідальності за злочини проти права приватної власності закликав російських депутатів мер Москви Попов. За крадіжку автомобіля він, зокрема, пропонує засуджувати до 10 років ув'язнення, а тільки за дотик до чужої машини — до 3 років.

● Відкликати протягом місяця громадян Узбекистану з військових частин, дислокованих на території Прибалтики, Грузії, України, Молдови та Азербайджану, — це рішення ухвалено Президентом узбецького парламенту. Після повернення на батьківщину вони продовжать службу у підрозділах Туркестанського військового округу, республіканського МВС і національної безпеки.

ні, держа
лузі ціноу

Закон України про зміни і доповнення Основного Закону України

Геннадій ВАНЄЄВ

НЕПРИС ВОРОС

ності
менту
що ін-
ім за-
ня йо-
дунк-
твер-
в та-
ються
Ради
лика-
ой Ра-
Вер-
їх іні-
цієс
кладу
и, абс-
а Ук-
внити
рмоа
такого
писує
Укра-
виден-
ідпи-
тягом
жання
и Пре-
кори-
ада-
закон
ерхов-
пов-
у роз-
ійнято
агаль-
депу-
Украї-
писати
астину
о шос-
лючи-
ласти
Ради
нови».
статті
окура-
у дер-
ї за-
ї Ге-
Ук-
статті
«з пи-
відан-
статті
ій ре-
зидент
жави і
ди Ук-
виклас-
Прези-
ом за-
од гро-
верені-
жання
Украї-
життя
Украї-
ів дер-
їну у
ах;
андую-
и Ук-
до за-
тності,

національної безпеки та тери-
торіальної цілісності Украї-
ни;

3—1) здійснює керівниц-
тво і спрямовує виконавчу
діяльність Кабінету міністрів
України;

4) очолює систему органів
державної виконавчої влади,
забезпечує їх взаємодію з
Верховною Радою України;

4—1) подає на розгляд
Верховної Ради України про-
ект державного бюджету Ук-
раїни та звіт про його вико-
нання;

4—2) здійснює управління
державним майном у випад-
ках, передбачених законом;

5) звертається з послання-
ми до народу України, подає
на розгляд Верховної Ради
України щорічні доповіді про
виконання прийнятих Вер-
ховною Радою України со-
ціально-економічних та ін-
ших програм, про становище
України та програми внут-
рішньополітичної і зовнішньо-
політичної діяльності Прези-
дента і уряду України. Вер-
ховна Рада України більшіс-
тю голосів від загальної кіль-
кості народних депутатів Ук-
раїни вправі зажадати від
Президента України позачер-
гової доповіді з найбільш
важливих питань державно-
го життя;

5—1) виступає з ініціати-
вою про скликання позачер-
гової сесії Верховної Ради
України;

6) пропонує для затвер-
дження Верховною Радою
України кандидатуру Пре-
м'єр-міністра України; вно-
сить до Верховної Ради Ук-
раїни пропозицію про звіль-
нення з посади Прем'єр-міні-
стра України;

7) пропонує на затверджен-
ня Верховній Раді України
кандидатури для призначення
ним на посади міністрів за-
кордонних справ, оборони,
фінансів, юстиції, внутріш-
ніх справ та голів Державно-
го комітету в справах охоро-
ни державного кордону і
Державного митного коміте-
ту; звільняє цих осіб з посад;

7—1) для забезпечення
виконання Конституції і за-
конів України утворює, реор-
ганізує і ліквідує міністерс-
тва, відомства та інші органи
державної виконавчої влади
в межах коштів бюджету, за-
тверджених Верховною Ра-
дою України; призначає та
звільняє з посад керівників
цих органів;

7—2) скасовує акти Кабі-
нету міністрів України, акти
міністерств та інших цент-
ральних органів державної
виконавчої влади у разі не-
відповідності їх Конституції
і законам України та указам
Президента України;

7—3) встановлює додатко-
ві заходи адміністративної
відповідальності за порушен-
ня режиму, встановленого у
зв'язку з стихійним лихом,
епідеміями та епізоотіями;

7—4) на період до при-
няття нової Конституції Ук-
раїни ухвалює укази з питань
економічної реформи, не вре-
гульованих законами Украї-
ни, з наступним їх затвер-
дженням Верховною Радою
України;

7—5) входить з поданням
до Верховної Ради України
про дострокове припинення

повноважень окремих місце-
вих Рад народних депутатів
у разі порушення ними Кон-
ституції і законів України та
про призначення нових вибо-
рів депутатів цих Рад;

7—6) вживає заходів до
захисту інтересів громадян
України поза її межами;

7—7) сприяє задоволенню
національно-культурних, ду-
ховних і мовних потреб ук-
раїнців, що проживають в
інших державах;

8) веде переговори і підпи-
сує міждержавні і міжнарод-
ні договори України, які на-
бирають чинності після рати-
фікації Верховною Радою
України; призначає і відкли-
кає дипломатичних представ-
ників України в іноземних
державних і при міжнародних
організаціях; приймає вірчі
і відкличні грамоти акредито-
ваних при ньому дипломатич-
них представників інозем-
них держав;

9) нагороджує державними
нагородами України, при-
своює почесні звання Украї-
ни;

9—1) присвоює вищі вій-
ськові звання, дипломатичні
ранги, інші спеціальні звання
і класні чини;

9—2) засновує президент-
ські відзнаки і нагороджує
ними;

10) вирішує питання при-
няття до громадянства Украї-
ни і виходу з громадянства
України, надання притулку
іноземним громадянам та осо-
бам без громадянства;

11) здійснює помилування
осіб, засуджених судами Ук-
раїни;

11—1) видає укази про
амністію;

12) приймає рішення про
оголошення стану війни, вве-
діння воєнного стану на всій
території України чи в окре-
мих її місцевостях у разі
збройного нападу на Україну.
Порядок введення і режим
воєнного стану визначаються
законом;

12—1) приймає рішення у
випадках введення воєнного
стану про загальну або част-
кову мобілізацію на терито-
рії України;

12—2) вводить в разі не-
обхідності надзвичайний стан
на території України відпо-
відно до Закону про надзви-
чайний стан;

13) оголошує в разі необ-
хідності зонами надзвичайних
екологічних ситуацій окремі
місцевості України;

14) дає тлумачення при-
нятих ним актів».

12. Статтю 114—6 викла-
сти в такій редакції:

«Стаття 114—6. Президент
України на основі і на вико-
нання Конституції і законів
України в межах своєї ком-
петенції видає укази та роз-
порядження, які є обов'язко-
вими до виконання.

У разі визнання Конститу-
ційним Судом України указів
чи розпоряджень Прези-
дента такими, що суперечать
Конституції і законам Украї-
ни, вони вважаються нечин-
ними».

13. Статті 114—7 і 114—
8 виключити.

14. Доповнити главу 12—1
«Президент України» стат-
тею 114—10 такого зміс-
ту:

«Стаття 114—10. В разі
смерті, дострокового припи-
нення повноважень Прези-
дента України або усунення
його з посади у випадках,
передбачених статтею 114—9
Конституції України, вико-
нання обов'язків Президента
на період до обрання і всту-
пу на посаду нового Прези-
дента за рішенням Верховної
Ради України. В цих випадках ви-
бори нового Президента ма-
ють відбутися не пізніше як
за 90 днів».

15. Статті 115—123 ви-
класти в такій редакції:

«Стаття 115. Кабінет міні-
стрів України (уряд Украї-
ни) є органом державної ви-
конавчої влади України.

Стаття 116. Кабінет міні-
стрів України складається з
Прем'єр-міністра України,
Першого віце-прем'єр-міністра,
Віце-прем'єр-міністра, ке-
рівників міністерств закор-
донних справ, оборони, фінан-
сів, економіки, юстиції,
внутрішніх справ, зовнішніх
економічних зв'язків, зв'язку,
транспорт, Служби націо-
нальної безпеки, Державно-
го комітету в справах охоро-
ни державного кордону та
Державного митного коміте-
ту.

Президент може ввести до
складу Кабінету міністрів
України й інших керівників
центрального органу держав-
ної виконавчої влади Украї-
ни; у роботі Кабінету мініс-
трів України може брати
участь з правом вирішально-
го голосу Голова уряду
Кримської АРСР.

Стаття 117. Кабінет мініс-
трів України підпорядковує-
ся Президентові України і є
підзвітним і відповідальним
перед Верховною Радою Ук-
раїни.

Новоутворений Кабінет міні-
стрів України подає на роз-
гляд Президента України і
Верховної Ради України
програму наступної діяль-
ності на строк своїх повнова-
жень.

Верховна Рада України
може виразити недовіру
Прем'єр-миністру України,
окремим членам Кабінету міні-
стрів України або Кабіне-
ту міністрів України в ціло-
му, що тягне за собою їх від-
ставку.

Стаття 118. Кабінет мініс-
трів України вирішує пи-
тання державного управління
на основі Конституції і зако-
нів України, указів та розпо-
ряджень Президента Украї-
ни.

Стаття 119. Кабінет мініс-
трів України у межах своїх
повноважень:

1) створює умови для за-
безпечення державного суве-
ренітету і економічної само-
стійності України;

2) розробляє державні про-
грами соціально-економічного
розвитку України;

3) здійснює державне ре-
гулювання економічного і со-
ціального розвитку України;

4) забезпечує проведення
фінансової політики Украї-
ни, державної політики в га-
лузі ціноутворення та оплати

праці; складання й викона-
ння державного бюджету Ук-
раїни; здійснення загально-
державних і міждержавних
економічних програм; ство-
рення загальнодержавних
фондів розвитку, фондів для
ліквідації наслідків стихійно-
го лиха й катастроф, прове-
дження політики в галузі охо-
рони природи, екологічної
безпеки й природокористуван-
ня;

5) здійснює загальнодер-
жавні програми економічно-
го, соціального і культурного
розвитку;

6) вживає заходів до за-
безпечення національної без-
пеки і обороноздатності Ук-
раїни;

7) забезпечує здійснення
зовнішньополітичної та зов-
нішньоекономічної діяльності
України, митної справи;

8) здійснює заходи щодо
захисту інтересів України, за-
безпечення законності, прав
і свобод громадян, охорони
власності і громадського по-
рядку, боротьби із злочинніс-
тю;

9) утворює у разі необхід-
ності державні комітети Ук-
раїни, головні управління,
державні інспекції та інші
підвідомчі йому органи;

10) координує діяльність
виконавчих комітетів місце-
вих Рад народних депутатів
по виконанню державних
програм.

Стаття 120. Кабінет міні-
стрів України видає постано-
ви і розпорядження, органі-
зує їх виконання.

Постанови і розпорядження
Кабінету міністрів України є
обов'язковими до виконання
на території України.

Стаття 121. Кабінет мініс-
трів України має право ска-
совувати акти міністерств
України, інших підвідомчих
йому органів.

Стаття 122. Кабінет мініс-
трів України об'єднує і
спрямовує роботу міністерств
України, інших підвідомчих
йому органів.

Міністерства та інші цент-
ральні органи державної
виконавчої влади України
здійснюють керівництво до-
ручними сферами управлін-
ня, несуть відповідальність
за їх розвиток; у межах своєї
компетенції видають акти, ор-
ганізують і контролюють їх
виконання.

Стаття 123. Структура і
компетенція Кабінету мініс-
трів України визначаються
Конституцією України, Зако-
ном про Кабінет міністрів Ук-
раїни, іншими законами Ук-
раїни.

Порядок діяльності Кабіне-
ту міністрів України та його
відносин з іншими державни-
ми органами визначається
Законом про Кабінет мініс-
трів України».

16. Статтю 166 викласти в
такій редакції:

«Стаття 166. Символами
України як незалежної дер-
жави є її Державний герб,
Державний прапор та Держ-
авний гімн.

Державний герб України,
Державний прапор України
та Державний гімн України
затверджуються Верховною
Радою України».

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ

14 лютого 1992 року

В ніч на 3 липня, подолав-
ши протидію блокадних сил
противника, в район 35-ї ба-
тареї підійшли сторожові ка-
тери №№ 019, 038, 039, 082,
0108 на чолі з командиром
загону старшим лейтенантом
В. П. Щербиним та керів-
ником оперативної групи
батальйонним комісаром
А. А. Кулаковим, направлені
І. Д. Єлісєєвим. На підході
до бази аж до самої темряви
їх атакувала ворожа авіація.
Командири катерів Н. О. Ас-
керов, П. В. Верба, П. В. Ба-
калов, І. С. Волошин на чолі
з В. П. Щербиним вправно
маневрували, що дало мож-
ливість уникнути попадань
не лише авіабомб, а й куле-
метних трас. А це було особ-
ливо важливо, бо на верхніх
палубах катерів у різних ем-
костях був бензин на зворот-
ний шлях.

Побачивши катери, багато
хто з захисників кидався в
море і плів до них, а екіпажі
піднімали їх на борт. Невдов-
зі катери були істотно пере-
вантажнені. Приймавши 348
білців та командирів, на сві-
танку 3 липня вони взяли
курс до берегів Кавказу. На
переході на них знов налеті-
ла ворожа авіація, але втрат
не було. 4 липня катери ввій-
шли в Новоросійську бухту.

4 липня тривала сутичка
наших військ на останньому
рубежі — мисі Херсонес. Ге-
рої Севастополя безперервно
переходили в шалені штикові
атаки. «Німці часто тікали
навіть тоді, коли у нас не
залишалося нічого, крім ба-
жання бити, рвати, нищити».
— згадує учасник цих боїв
полковник І. Ф. Хом'яч.

4 липня 1942 р. у другій
половині дня командуючий
Північно-Кавказьким фрон-
том маршал С. М. Будьонний
одержав шифровку з Генера-
льного штабу Червоної
Армії № 155980 за підпи-
сом начальника Оперативно-
го управління М. Ф. Ватуті-
на та комісара управління
І. Н. Рижкова такого змісту:
«На узбережжі СОР є ще
багато окремих груп білців і
командирів, які продовжують
чинити опір ворогові. Необ-
хідно вжити всіх заходів для
їх евакуації, пославши з ці-
єю метою дрібні судна та
морські літаки.

Мотивування моряків і
льотчиків неможливості під-
ходу до берега через хвилі
неправильне. Можна підбра-
ти людей, не підходячи до
берега, а приймаючи їх на
борт за 500—1000 метрів від
берега.

Прошу наказати не припи-
няти евакуації, а зробити
все можливе для вивезення
героїв Севастополя».

На шифровці С. М. Будьон-
ний написав: «Відренету-
вати терміново командуючо-
му Чорноморським флотом
для виконання». Цю вказів-
ку було виконано. Телеграму
було дано в Новоросійськ, і
Ф. С. Октябрський її одер-
жав. Командуючий флотом
так відповів на цю телегра-
му:

(Продовження. Початок
у номерах за 1 і 3 квітня).

«Москва Ген-
Будьонному, І.
зову. Опера-
та вивезення
наскладу, біл-
припиняються
лись, хоч це
же великими
втратами кор-
ду.

Підводні чо-
в Севастополь
фарватери пр-
своїми катера-
підводні човни
но відомостей
усі строки їх
нули. Човни, і
всю дорогу на
авіацією, на
цями, на ко-
нито сотні бом-

Ще не пове-
тери МО. Св-
ще шість кате-
вернулися. І
більше сотні
жуватиму опе-

Доповідаю,
гові чиниться
4.VII—42.

Вимоги Ген-
бу виявилися
не підкріпле-
ми діями. Фл-
у першій час-
відповідно пра-
жен похід у С-
пов'язаний з
нощами. Дійс-
ація панувала
користувалася
Севастополя з
СОР авіації
Крім того, пр-
використовува-
з моря різні
кінці телегра-
чий флотом з
далі провади-
але необхідні
мав у своєму
Потрібне бу-
ційне прикри-
переході, а т-
ході до Сева-
в'язати цю
лише Ставка
раніше. Час б-

Тєї ж ночі
батареї зібрав-
ськово-політи-
хисників Се-
шено було пр-
ри, а там пе-
занських ме-
Такі спроби
ми робилися

НЕНЬ УКРАЇНИ

В разі
припи
Прези
суднені
шадках
114—9
вики
езидент
і вступ
Прези
ерховної
чесься
Раді
шадках ви
нта ма
ніші як

123 ви
ці:
ет міні
Украї
ної ви
ет міні
ється з
ни,
іст
тра, не
закор
ні, які
нішні
вишні
в'язку
націо
ржавно
і охоро
у те
міте.

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

есті де
івнішні
держав
Украї
мініст
шально
уряду
мініст
чуєть
і є
дальні
уюк
ініет мі
на рі
аїні і
Украї
дівнова
Україні
довір'я
україні
ую мі
Кабіне
в ціло
іх від
ет міні
ую пи
авляни
і заво
розпо
Украї
мініст
заво
і сої
україні;
едення
Украї
і га
оплати

Геннадій ВАНЄЄВ

НЕПРИСТУПНИЙ В ОРОГАМ

В ніч на 3 липня, подолавши протидію блокадних сил противника, в район 35-ї батареї підійшли сторожові катери №№ 019, 038, 039, 082, 0108 на чолі з командиром загону старшим лейтенантом В. П. Щербиніним та керівником оперативної групи батальйонним комісаром А. А. Кулаковим, направили к. Д. Силосевим. На підході до бази аж до самої темряви їх атакувала ворожа авіація. Командири катерів Н. О. Аскеров, П. В. Верба, П. В. Бакалов, І. С. Волошин на чолі з В. П. Щербиніним вправно маневрували, що дало можливість уникнути попадань не лише авіабомб, а й кулеметних трас. А це було особливо важливо, бо на верхніх палубах катерів у різних емкостях був бензин на зворотній шлях.

Побачивши катери, багато хто з захисників кидався в море і лив до них, а єдиначі підійшли до бази. Невдовзі катери були істотно перевантажені. Приймаючи 348 бійців та командирів, на світанку 3 липня вони вийшли курс до берега Кавказу. На переході на них знов налетіла ворожа авіація, але втрат не було. 4 липня катери вийшли в Новоросійську бухту.

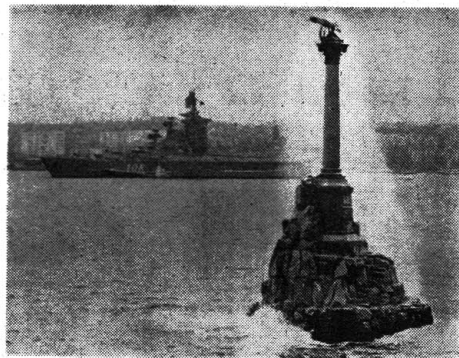
4 липня тривала сутичка наших військ на останньому рубежі — мисі Херсонес. Герої Севастополя безперервно переходили в шалені штурми атаки. Німці часто тикали навіть тоді, коли у нас не залишалося нічого, крім бажання бити, рвати, нищити. — загуде учасник цих боїв полковник І. Ф. Хом'як.

4 липня 1942 р. у другій половині дня командуючий Північно-Кавказським фронтом маршал С. М. Будьонин одержав шифром з Генерального штабу Червоної Армії № 155980 за підписом начальника Оперативного управління М. Ф. Ватутіна та комісара управління І. Н. Рижкова такого змісту: «На узбережжі СОР є ще багато окремих груп бійців і командирів, які продовжують чинити опір ворогові. Необхідно вжити всіх заходів для їх евакуації, вивантаження з цією метою дрібні судна та морські літаки.

Мотивування моряків і льотчиків неможливо підходу до берега через хвилі несприятливості. Можна підібрати людей, не підходять до берега, а приймаючи їх на борту за 500—1000 метрів від берега.

Прошу наказати не припиняти евакуації, а зробити все можливе для вивезення героїв Севастополя».

На шифровці С. М. Будьонин написав: «Відренетувати терміново командуючому Чорноморським флотом для виконання. Це означає, що було виконано. Телеграму було дано в Новоросійську. І. Ф. С. Октябрьський П. одержав. Командуючий флотом так відповів на цю телеграму:

«Москва Генштаб Ватутіну, Будьонному, Ісакіну, Алафузову. Операції по зніманню та вивезенню окремих груп наскладу, бійців СОРу не припиняються, не припинялись, хоч це пов'язано з дуже великими труднощами і втратами корабельного складу».

Підводні човни прорвавшись в Севастополь не можуть. Усі фарватери противник закрив своїми катерами. Про три підводні човни, що не одержали відомостей, що вони, хоч усі строки їх повернення минули. Човни, що повернулися, всю дорогу переслідувалися авіацією, катерани-мисливцями, на кожен човен скинуто сотні бомб.

Ще не повернулися два катери МО. Сьогодні посилено ще шість катерів МО, які повернулися. Кожен доставив більше сотні людей. Продовжувати операції.

Доповідаю, що опір ворогові чиниться нормально.

4.VII—42.

Октябрьський».

Вимоги Генерального штабу виявилися запізнілими і не підкріплені практичними діями. Ф. С. Октябрьський у першій частині телеграми відповів правильно, що кожен похід у Севастополь був пов'язаний з великими труднощами. Дійсно, ворожа авіація панувала в повітрі і використовувалася для блокади Севастополя з моря, а війська СОР аніації вже не мали. Крім того, противник широко використовував для блокади з моря різні катери. І хоча в кінці телеграми командуючий флотом зазначив, що і далі продовжити операції, але необхідних сил він не мав у своєму розпорядженні. Потрібне було сильне авіаційне прикриття на всьому переході, а тим паче на підході до Севастополя. І розв'язати цю проблему могла лише Ставка, тільки значно раніше. Час було втрачено.

Тієї ж ночі в руїнах 35-ї батареї зібрався старший військово-політичний склад захисників Севастополя. Вирішено було пробитися в гори, а там перейти до партизанських методів боротьби. Такі спроби окремих груп мали робитися й раніше, але

асі вони були приречені на провал. І все ж, як і було вранці, вночі спробували прорватися. Зав'язався бій, захисники міста зазнали значних втрат, та прорватися в гори не змогли. Тепер і ніч перестала бути спільницею севастопольців. «Ми йшли в бій, наперед знаючи, що нас чекає. Надій на врятування було мало», — загуде полковник Д. І. Пискунов.

На ранок 5 липня, ховаючись від сильного вогню противника, наші воїни спустилися під обривисті скелі. І під кручою, розбившись на групи, продовжували опір. Гітлерівці прочували кулеметним і автоматним вогнем скелі, кидали вниз сотні гранат. Однак варто було висунути голову хоча б одному ворожому солдатю, як його стинала куля. Тоді німці стали закладати динаміт і підірвати скелі, бо з сучасною севастопольцями, що сховалися під скелями, було мало уражених. У виступах і печерах крутого берега утворилися кілька «ярусів», де знемагаючи виснажені голодом і спрагою герої. Ворог був приголомшений незламною стійкістю наших військ. Фашисти кричали російським мовою: «Здавайтесь в полон! Знищайте командирів, комісарів і комуністів!» Але ніхто не виявив малодушності й богузтва, ніхто не підляв рук перед ворогом. Багач захисників! Севастополь помирал, не прохаючи про допомогу, мовчав.

Севастопольці не схиляли і не згабували своїх бойових знамен. Жодне з них не потрапило до рук ворога. Іх поховали севастопольська земля, вогонь і Чорне море.

Так трагічно закінчилися героїчна оборона Севастополя. У читача, ясна річ, виникне питання: скільки ж радянських воїнів було захоплено ворогом?

За документами немає розходжень щодо кількості військ, доставлених у Севастополь за червень 1942 р. В усіх називається цифра 23 000 бійців та командирів. Отже, поки що, не рахуючи втрат, загалом у військах СОР мало бути 106 625 + 23 000 = 129 625 бійців і командирів.

Якими ж були втрати? Втрати вбитими і тими, хто пропав безвісти, в червні за хронологією щоденних втрат сумарно становили майже 14 тисяч чоловік, а згідно з коротким звітом про підсумки оборони Севастополя в червні 1942 р., складеним на Кавказі і підписаним Ф. С. Октябрьським та М. М. Кулаковим 9 липня 1942 р. і наданим у Генеральний штаб, вони становили 31 068 чоловік. Припустимо, що цифра у звіті об'єктивна, значить військ було 130125—31068=99 057 бійців і командирів. Ще треба врахувати, що в червні померли в госпіталях Севастополя 1207 бійців і командирів і вивезено на Кавказ 17 894 поранених, то виходить, що на 1 липня в Севастополі залишалося: 99057—1207—17894=79956 чоловік.

Слід врахувати, що з 1 по 10 липня 1942 р. всіма видами транспортних засобів з Севастополя було вивезено 1726 воїнів СОРу. Отже, в Севастополі залишалося: 79956—1726=78230 бійців і командирів.

Не можна стверджувати, що весь цей склад військ було взято в полон. Захисники Севастополя зазнали втрат у літневих боях, які не підлягають обліку. Решту ж було взято в полон, у тому числі члени поранених. Так трагічно закінчилася героїчна оборона Севастополя.

Німецький генерал Курт Тіпфельсхр розповідає про те, що німці взяли в полон у Севастополі, на мисі Херсонес, 100 тисяч радянських військ, захопили 141 літаків і багато іншої бойової техніки та зброї. Це не відповідає дійсності. Про склад наших військ йшлося вище. Щодо літаків, то жоден з них не потрапив до рук ворога. Неподібною літати було передислоковано на Кавказ, а пошкоджені — скинуто в море.

Незважаючи на трагедію, героїчна оборона Севастополя — головної бази Чорноморського флоту, в 1941—1942 рр. — одна з яскравих сторінок Великої Вітчизняної війни. Вона мала важливе стратегічне й військово-політичне значення. Скувавши на підступах до міста в найтяжчі для нашої країни осінні місяці 1941 року значні сили німецько-фашистської групи армії «Південь» і завдавши їм серйозних втрат, воїни Севастопольського оборонного району зрівняли плани німецько-фашистського командування на їх південному стратегічному напрямі.

Світова громадська думка, преса, радио розцінювали оборону Севастополя як історичну, політичну й моральну перемогу радянського народу. «Севастополь — це ім'я, яке назавжди залишиться в серцях вільних людей... Що б не сталося, радянські війська заслуговують на подяку цивілізованого світу», — писала англійська газета «Дейлі геральд». А газета «Таймс» повідомляла 4 липня 1942 р.: «Ми віддаємо належне блискучому внеску до загальної справи, зробленому Севастополем. Севастополь став синонімом безмежної мужності, його оборона беззастовно сплутала німецькі плани. Протягом тривалого часу Севастополь здійснював ніби меч, вистрілюючи його було спрямоване проти загартування».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
14 лютого 1992 року

(Продовження. Початок
у номерах за 1 і 3 квітня).

СПАДЩИНА

Як рідні померлого можуть успадкувати його заощадження, якщо він не залишив заповіту або довіреності.

В. Павленко і В. Патріш з Вінницького обласного суду.

На жаль, це достатньо розповсюджений випадок, коли раптово смерть людини лишає її можливість вчасно розпорядитися своїм майном та заощадженнями. У такій ситуації довіреність, якщо вона і була свого часу видана, припиняє свою дію з моменту смерті того, хто її видав, а в дію вступають норми спадкового права. В разі відсутності також заповіту, який оформлено належним чином, коло спадкоємців визначається на підставі статей 529 — 531 Цивільного кодексу України.

Передусім це діти (і унаслідок цього), дружина і батьки (усиновлені) померлого, а також діти, які народилися вже після його смерті. Спадщина ділиться між ними порівну.

А чи мають якісь права онуки покійного, якщо заповіту немає? Вони теж можуть стати спадкоємцями у випадку, коли їхні батьки належали до кола вже перелічених осіб та поміняти це за життя спадкодавця (тобто людину, яка лишила спадщину). Звичайно, до них переходить тільки та частина, яка належала померлому. Батькові чи матері. Якщо ж немає і онуків або з якихось причин вони не можуть претендувати на спадщину, то вона ділиться порівну між братами та сестрами померлого, а також між його дідою і бабусею. Цивільний кодекс визначає їх спадкоємцями другої черги.

Особливі права мають непрацездатні громадяни, які перебували на утриманні покійного спадкоємця не менше ніж один рік до його смерті. До речі, це можуть бути і зовсім сторонні особи. Достатньо часто на практиці ці права набуває так звана «фактична» дружина померлого, тобто коли їхній шлюб не реєструвався в органах ЗАГСу.

Певні особливості мають права подружжя, якщо вони перебували в зареєстрованому належним чином шлюбі. При розділі майна, яке лишається після смерті одного з них, можуть застосовуватися і норми Бюджету України про шлюб та сім'ю, якщо це майно було спільно набуто. Той, хто лишається, одержує одну половину і ще відповідну частину від другої половини, коли спадкоємців декілька.

Що ж до вкладів в ощадбанк, то вони діляться між нащадками на загальних підставах, якщо немає заповіту або вкладник оформив в ощадбанку ніякого розпорядження на випадок своєї смерті. Яким же чином можна отримати ці гроші? Спадкоємці повинні протягом шести місяців з моменту смерті вкладника подати відповідну заяву до нотаріальної контори за місцем відкриття спадщини. Якщо немає ніяких заощаджень та грошей, нотаріальна контора видає свідоцтво про право на спадщину через шість місяців після смерті власника заощаджень. У свідоцтві повинні бути визначені частки кожного спадкоємця. Цей документ і є підставою для оформлення частки заощаджень. Якщо ж виникають спори, справа вирішується вже в суді.

Подум, що розгляд деяких з цих справ тягнеться місяцями, а то й роками, претенденти зазнають великих витрат, перемога в одному суді інколи тільки готує поразку в іншому. Отже, за найменшої нагоди, розгляньте свої проблеми на підставі добровільної угоди про розділ у нотаріальній конторі, там більше, що така можливість передбачена і інструкцією про порядок винищення нотаріальних дій.

Сергій ТЕНЬКОВ, юрист.

могутівство». Мотиви — докорі сумління, що і близький товариш і колега Сергій Сільчук дівастав аж дев'ять років ув'язнення: мовляв, з її вбивства. Водочас полковник наводив такі деталі біографії і характеру Юхимової, які не свідчать про її глибоку моральність і здатність дуже каратися через інших, навіть найбільш людей. До того ж не просто каратися, а накласти на себе руки.

Розгорнулася дискусія і навколо двох передсмертних Тамариних листів: одні, посилаючи на зміст, доводили, що жертва себе винуватою не визнавала. Інші, спираючись на ті ж самі слова, бачачи в них протилежне. Не наважуючись нічого думки, ми пропонуємо нашим читачам «першоджерела». (Мова оригіналу).

Лист перший — матері й синові: «Дорогі мої мама й Димал! Вже і вєсе, прийшов кохець. Притовор... Ти вєдь знаєш, що я этого не перенесу. За что?!! Это расплата за все, что я сделала. Этого и надо было ожидать. ОНИ отомстили мне, ОНИ сделали свой ПРИГОВОР!! Прости меня, если сможешь. Бог дал мне слишком много разных способностей: энергии, мужества, решительности. Я честно работала, слушала, безукоризненно выполняла все приказы. Я отдавала лучшие годы своей жизни этому дому. И поэтому я не смогла стать, наверное, настоящей матерью Диме. Я прошу тебя, постарайся хоть немного познать, хоть бы ради Димы. А если будет тебе слишком тяжело, лучше отдай в детдом...» (Лист довгий: далі в ньому йдеться, в що її одати, як розпорядитися деякими речами. Підкреслення слів небажаних).

Лист другий — Сергію Сільчуку: «Серезе, дорогой мой! Я тебе прощаю все твои грехи и повторю еще раз: я тебя любила искренне и за это подплакала своей жизнью. Если я тебе сделала что-то гадкое, прости, если сможешь».

А тепер про технічні особливості трагедії, яка сталася 5 березня. Охоронці палили чуйність і залишили за собою. Очевидно, дивна доброчинність, пояснювалася наближенням жіночого свята, бо навіть неповнолітні читачі детективів знають, що за такі обставини вилучаються не лише паски, а й колготки й шнурівки від взуття.

Накладає на себе руки 29-річна жінка, в якій неповнолітний син і всього-на-всього чотири роки ув'язнення попередньо плюс шанс звільнитися через два... «вйти по половині», як кажуть зеки. І все-таки не дає спокою думка — чому?

Можливо, Сергій Сільчук, проти зустрічі з яким у перспективі правоохоронні органи начебто й не заперечують, вгамує нашу «чуйність»? Лишень би ніхто не розселив і не повернув йому на переділ Міжнародного святого солідарності трудящих, скажімо, шпурівок...

...Між іншим, знайомий метеоролог дуже обрається, коли зводить «якелє» на переділ слухача. Каже, що не так вже й часто вони помиляються з прогнозом погоди...

Люділа КОХАНЕЦЬ, Богдан БЕРЕКЕТА, Олег ПОКАЛІЧУК, спеціальні кореспонденти «Голосу України».

Зрозуміло, підсудні орудували тисячами, але ж така кількість зібраного маку приносила мільйони. Де вони? Офіційні особи, на жаль, «арифметик» виклала мільйони, цифрами не оперували, обійшлись загальними фразами: кошти розчинилися в мережі наркобізнесу. Ми також підкавилися, яким чином підліпним «бізнесменом» вдавалося водити за ніс місцевих правоохоронців, адже навіть любитель піржіків з маком знають, як переслідуються їхні крихітні маківі «плантації». І з'ясува-

Ігноруючи місцевих правоохоронців, Юхимова та Сільчук навіть заявили з повніністю спершу написали у відділ КДБ, і тільки потім дали пояснення слідчим органам (заява на ім'я Вілової написана 11 серпня минулого року, а на ім'я начальника Ковельського міськрайвідділу Леоніда Зубанова 12 серпня). Чому?

Ми, звичайно, не зупинилися на поясненні самих підсудних, мовляв, місцеві підсудні чудово знали, чим займаються «на дозвіллі» їхні агенти-нелегали, а звернули-

ВИРОК ПІСЛЯ ВИРОКУ

лося, що ніякого підліпня й не було, «бізнес» розцітав на поверхні — рожевини пелюстками на Сергійовому горді. Так, Сільчук вирощував мак на власній ділянці, цілком відкрито, наче звичайнісіньку картоплю. Оцінюєте делікатність ковельської міліції?

Мак сушили в будинку — на горіщі підвалі. Протягом 1990—1991 років оселя Сільчука нагадувала лабораторію по виготовленню наркотичних речовин. Тут постійно вешталися заїжджі «гости». А старполюський «спеціаліст» Коротич, Концев і Хачатуров ходили до Сільчука як на роботу. Власне, вони й виконували тут основну роботу — перетворювали «мирний» мак на «бойовий» наркотик.

Із свідчень Юхимової: «Восени цього року (1990 — Авт.) я дізналася від Сільчука, що він займається наркобізнесом і що в місцевому відділі КДБ про це знають...»

На прохання товариша Тамара приєдналася до заголів та збиту маку. Для встановлення торговельних контактів «наркოდует» часто вирушав у воєнку до Воркути, Ставрополя, на Донбас. Під час однієї такої поїздки Сільчук за 20 тисяч купив автомобіль ВАЗ-21011, який оформив на компаньйону. Цим жигулем вони й гасили по навколишніх селах, вишукуючи нагорода мак. В конспірацію не гралася — бізнес є бізнес, він відволікає не любить.

І дивовижно: ніхто не проявив інтересу до «лабораторії», ніхто не втрутався в «технологічний процес», ніхто не зупинив жвавого жигулька з маківими стеблами в багажнику! А кажуть, що приватна власність недоторканна лише на Заході, у нас же кожний дільничний може «завалити» в дім: «А що там, чи немає самогону?» А макового зілля не хоче? Зворушлива, аж неприродна, чуйність до «прав людини». Правда ж?

ся за відповіддю на це запитання до Б. Вілової. Ворис Григорівич і на суді, і в розмові з одним з авторів цих рядків рішуче не погодився з таким поясненням. Він заявив, що Тамара Юхимова взагалі не була сексотом, про наркобізнес він нічого не знає, «КДБ ніяких доручень у цієї справи не давав». Правда, потім Вілова уточнила, що сама Юхимова пропонуєла органам свої послуги, але вони їх не прийняли. Ми дуже вдячні за таку вичерпну відповідь, хоча, чесно кажучи, вона трохи збила нас з пантелику — від Юхимової «не відмовлялися» колеги Бориса Григорівича вищого рангу. Втім, очевидно, на місці справді видіше.

Із свідчень Юхимової: «Спільнувшись протягом року з Віловою, я можу сказати так: в її початковий відділ, ні його співробітники не були з певних причин (яких саме, я поки що вважаю за потрібне промовчати) зацікавлені в розкритті злочинної групи, яка займалася наркобізнесом».

Мовчання затяглося: про певні причини, якщо звісно, такі були, вже ніхто й ніколи не дізнається — мертва вміють надійно тримати язик за зубами.

Народні депутати України Михайло Горинь та Микола Поросильський звернулися до прокуратури України з депутатським запитом про розслідування обставин смерті Тамари Юхимової, адже на Волині її тратують по-різному. Депутат обласної Ради Геннадій Кожеников, наприклад, переконаний, що історія із самогубством — казочка, розрахована на дурня наївних, насправді ж відбулося передбачення Юхимовою про помсту «за довгий язик». Заступник начальника обласного УВС полковник Іван Юрко, навпаки, рішуче наполягає на версії «са-

І ось Ковельський народний суд, розглянувши шеститомну кримінальну справу № 18-311-91, виніс вирок: Сергія Сільчука позбавили волі на дев'ять років, Тамару Юхимову — на чотири.

(Загалом по цій справі проходило одинадцять осіб). Як бачимо, «убивча сила» не вдарила по цілі, і передбачення підсудної нагадувало прогноз погоди: все правильно, тільки навпаки.

А через кілька годин після оголошення вироку Тамарина душа готувалася до суду кудись грізнішого. Бо жого. П'ло ж застигло у зашморі, байдуже до всіх вірників на світі — після власного виконаного смертельного присудження чотири роки неволі перетворилися на недолугий жарг. Чому Юхимова так швидко «дачалася» і поспішила відповісти на рішення суду таким неадекватним «аргументом». Бракувало інших? Можливо, але... Втім, журналістська імпровізація — невдячна справа, краще звернімося до фактів.

Свідством доведено, що збірарям і збутом макової соломки в основному займалися чотири звинувачені:

Сільчук, Юхимова, Капітонюк і Козачук. З 1990 року вони заготовили близько тридцяти мішків наркотичного зілля. Навіть не вітамінізовані, ніяк не наркобізнесу, розуміють, який це «капітал»? До справи залучена заява Юхимової на ім'я начальника Ковельського міськрайвідділу КДБ В. Вілової, написана 11 серпня 1991 року. Вона повідомляє, що в Ковелі діє «кооператив» по заготовці маку і називає прізвища «кооперативів». Досліджує: «За минулий рік від Сільчука і реалізації маку Сільчук одержав прибутків у сумі близько тридцяти тисяч карбованців. Цього року, якщо збуть вже зібраний «товар», вище близько 0,5 мільйона карбованців» (Не забувайте, йдеться про ціни без врахування нинішньої інфляційної індексації! — Авт.). Зокрема, в січні 1990 року Сільчук продав жителю ІГО селянської області Галамаша 100 слянок маку за три тисячі карбованців. Через місяць ще стільки ж. Наприкінці року «товар» уже піднявся в ціні: сто слянок — п'ять тисяч.

Ці факти беззаперечно доводять вину героїв нашої розповіді. І все ж суд, на наш погляд, не приділив належної уваги бухгалтерському боку справи. Ми наївно запитували: «А де ж гроші?

ОБЪЕДИНЕНИЕ СТРАХОВЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ АССОЦИАЦИИ «УКРАИНА»

Учреждена страховыми организациями Украины на Первой Ассамблее страховых организаций Украины в ноябре 1991 года.

Зарегистрирована 24 декабря 1991 г.

Учредительные документы о создании Ассоциации подписали семь организаций.

В настоящее время подали заявления о приеме и приняты в члены Ассоциации еще 15 страховых организаций.

Страховые организации, входящие в состав Ассоциации, представлены всеми организационно-правовыми формами и формами собственности и представляют большинство регионов Украины.

Ассоциация «Украина» является членом Конгресса деловых кругов Украины.

Ассоциация «Украина» была инициатором и организатором проведения Второй Ассамблеи страховых организаций Украины, состоявшейся 20–21 февраля 1992 г. в г. Днепропетровске.

Ассоциация «Украина» является добровольным, открытым и равноправным объединением страховых организаций. Членами Ассоциации может стать любая страховая организация, признающая Устав, подписавшая Декларацию об основах объединения и уплатившая вступительный взнос.

Членами Ассоциации могут быть и страховые организации других государств. Кроме того, каждый член Ассоциации вправе свободно выйти из ее состава, а также состоять членом других объединений (союзов).

Основными уставными целями Ассоциации «Украина» являются:

1. Расширение возможностей членов Ассоциации в производственном, научно-техническом и социальном развитии.
2. Разработка и реализация единой методологии страхового дела.
3. Всемерное содействие созданию цивилизованного рынка страховых услуг на Украине, ускоренному формированию оптимальных условий для становления высокоорганизованной страховой инфраструктуры Украины.
4. Защита интересов организации страховщиков — членов Ассоциации и защита интересов страхователей.

Первоочередными практическими задачами Ассоциации являются:

1. Создание банка данных методологии страхового дела на Украине и за рубежом, его анализ и предоставление собранных данных членам Ассоциации.
 2. Создание на базе Ассоциации «Украина» общества, объединений (союзов), центров по решению отдельных задач, стоящих перед группами членов Ассоциации:
 - информационно-методологического центра коллективного пользования;
 - союза страховых организаций, работающих в области медицинского страхования;
 - общества по защите прав потребителей страховых услуг и страхователей;
 - иных союзов для решения частных задач в соответствии с уставными целями Ассоциации;
 - системы перестрахования.
 3. Активное участие в разработке законодательных и других нормативных актов в области страхования.
 4. Создание системы подготовки кадров.
 5. Создание системы связи, информации и статистики в рамках Ассоциации, основ актуарных расчетов.
 6. Оказание консультационной помощи в становлении, развитии и осуществлении коммерческого страхования дела.
 7. Организация службы по содействию получения лицензий на право проведения страховой деятельности и ее видов членами Ассоциации либо по их поручению самостоятельно.
- Ассоциация «Украина» является, по законодательству Украины, хозяйственной организацией. Основы финансирования затрат Ассоциации и содержания ее аппарата составляют членские взносы.
- Ассоциация может создавать и участвовать в создании предприятий и организаций. Ассоциация оказывает услуги в области организации страхового дела как для всех членов Ассоциации в равной степени, так и для отдельных членов по их поручению, а также по запросам сторонних организаций и лиц.
- В решении проблем становления и развития страхового рынка на Украине в интересах своих уставных целей и задач Ассоциация координирует свою деятельность с органами высшей власти и управле-

ния — парламентом, правительством, с органами исполнительной власти отдельных регионов Украины, с широкими деловыми и предпринимательскими кругами (объединениями, союзами, ассоциациями), страховыми организациями других государств СНГ, объединениями с союзами страховщиков и страховыми компаниями зарубежных стран.

Реализуя уставные и первоочередные задачи, Ассоциация «Украина»:

- вошла коллективным членом в Российский Союз Страховщиков (РОСС) с целью координации действий со страховщиками и их союзами стран СНГ; налаживает практические деловые контакты со страховыми и перестраховочными компаниями третьих стран (Франция, Германия, Израиль, Англия, Финляндия и др.);

- завершает создание центра подготовки кадров, в рамках деятельности которого будут реализовываться все программы Ассоциации по обучению специалистов страхового дела, семинары и «круглые столы» по отдельным вопросам;

- создает консультационный центр по вопросам страхового права и бухгалтерии с возможностями не только прямых консультаций, но и абонентного обслуживания, аудита, проведения экспертизы, обеспечения нормативной литературой, новых разработок по видам страхования, проведение претензионной и исковой работы от имени и по поручению членов Ассоциации.

Ассоциация информирует:

- наметился отток финансовых средств страховых организаций с территории нашего суверенного государства в Россию в свете принятых законодательных актов о налогообложении доходов страховых организаций;

- по заказу Кабинета министров Украины Управлением Украинской государственной страховой коммерческой организацией «Укргострах» подготовлен проект Закона «О регулировании страховой деятельности», разработанный последним с учетом всех альтернативных проектов законов, представленных в разное время на обсуждение.

Контактный адрес:

320003, г. Днепропетровск, пр. Калинина, 67, а/я 2207, тел. 59-47-86; 59-43-92 (с 9-00 до 17-00) 52-31-14 (с 17-00 до 21-00).

Рекламні
агентства фірми
«ІРА-Київ»

запрошують
на роботу
реklamних агентів.
Максимальна зарплата —
5 тис. грн. на день.

Для ознайомлення з умовами
відправте поштовий переказ на 20
грн. за адресою:

254107, м. Київ, вул.
Лук'янівська, 1, розрахунковий
рахунок № 700161514/467332,
Київбїржбанк, міський управління
Нацбанку м. Києва, МФО 322249.

Потім відправте конверт з
маркою та квитанцією про
поштовий переказ за адресою:

254107, м. Київ-107,
буль. Лук'янівська, 1, агентство
«АІР».

Відповідь одержите протягом тижня.

«УКРКАБЛЕКС»

УВАГА ДІЛОВИМ ЛЮДЯМ!

Зареєстровано українсько-польське спільне підприємство «УКРКАБЛЕКС» по виробництву кабельно-провідникової продукції різноманітного призначення.

Підприємство закуповує на договірній основі відходи та лом усіх типів кабелів і провідників, що містять мідь, в обмін на поставку кабельної продукції в стислі строки. Можливий варіант домовленості в обмін на товари широкого вжитку.

З ПРОПОЗИЦІЯМИ ЗВЕРТАТИСЯ НА АДРЕСУ:
315307, м. КРЕМЕНЧУК-7 Полтавської області.

ТЕЛЕФОН: (0-53-66) 6-20-04.

ТЕЛЕФАКС: 131330.

ЦЕ ДОБРИЙ ШАНС, ЧИ НЕ ТАК?

РЕАЛИЗУЕМ

напорные железобетонные растрескивающие трубы диаметром от 500 до 1200 мм, изготовленные методом вибрирования с пропрессовкой по технологии фирмы «СЕНТАБ» (Швейцария).

Область применения — от напорных водопроводов до канализационных сетей.

Заводское испытание каждой трубы давлением 12 атм, на водонепроницаемость гарантирует высокую плотность бетона и долговечность изделий.

Телефоны для справок: 2-30-30, 2-50-71 в г. Новоомосковске Днепропетровской области.

Агентство «ДАП-пресс» (44-54-73)

До уваги керівників колгоспів, радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств.

Луцьке ремонтно-транспортне підприємство має для продажу і приймає замовлення на виготовлення водонагрівальних котлів «НИИСТУ-5М» потужністю 0,82 МВт, поверхня нагріву 47,5 м². Паливо — пічне, мазут, газ, вугілля. Котли застосовуються для системи водяного опалення і гарячого водопостачання жилих адміністративних і промислових об'єктів с примусовою циркуляцією води.

Для довідок звертатися за адресою:

264110, Волинська обл., Луцький р-н, с. Гірка Полонка. Ремонтно-транспортне підприємство.
Телефон: 6-44-40.

ПРОДАЕМО:

Новий пакетоформував, який ще не був у роботі, — ЯІ-1УА, призначений для формування транспортних пакетів на подачу піддона під завалювання. Формування ящиків з дерев'яних піддонів 800×1200 мм (ГОСТ 9557-87) з ящиками по ГОСТ 1315-80 (380×253×228) і ящиками № 7 по ГОСТ 1315-86 (380×228×285).

рядях автоматизована.
Адреса: 245910, Сумська обл., м. Ромни, вул. Київська, завод ЗНМ тел. 2-10-03.

Дубнівському заводу гомехнічних виробів терміново необхідний паровий котел ДЕ 6,5/13.

Звертатися на адресу: 265100, м. Дубно Рівненської обл., вул. Дзержинського, 59, тел. 4-17-98.

УСЕ В ТУМАНІ...

Коментар

Сьомий тур чемпіонату України серед клубів вищої ліги це більше заплутована ситуація. Все тепер, мов у тумані. Складається враження, що до фінішу турніру вестиметься в постійній суперечка за місце під сонцем.

Особливо цікаво, як виглядатиме на виїзді «Лідер» групи А «Таврія». І екзамеuator у неї був досвідчений — «Металург». Але господарі весь час перебували в ролі наздоганяючих. Щоправда, головні події відбувалися в завершальній стадії поєдинку. Протягом останніх 16-ти хвилин було забито всі чотири м'ячі. А за три хвилини до кінця сімферопольське виграли 2:1. «Металург» врятував удар Шапенка.

Першу перемогу відсвяткували львівські «Карпати», які приклали одного з лідерів — донецький «Шахтар». Утім, поняття «лідер» — відносне. Адже очкова щільність у турнірній таблиці ду-

же висока. І кожний з наступних турів може докорінно змінити ситуацію.

З подій, які відбувалися в групі В, відзначаю результативну гру — воротаря «Волині» Михайла Бурча. Знову йому вдалося реалізувати пенальті (це вже третє його таке влучення). Цього разу Михайло «покарав» харківський «Металіст» на його полі. Але воротар, мабуть, мало втішався з цього: харків'яни відповіли трьома м'ячами.

Та головною подією туру і кола в групі, безперечно, був матч у Києві, де «Динамо» приймало дніпропетровський «Дніпро». Насамперед тому, що обидва колективи — чи не найдосвідченіші в Україні, інтересу долали й зміна тренерів у «Дніпрі». Як відомо, Євген Кучеревський тепер

веде переговори в Тунісі, де, швидше за все, і працюватиме. Дніпрян же очолив Микола Павлов. Ному 38 років. Він — коринький киянин. У футбол почав грати в команді СК «Схід». Виступав у міському «Динамо», запризькому «Металурзі», дніпропетровському у «Дніпрі». Має достатній тренерський досвід, закінчивши школу тренерів, очолював сімферопольську «Таврію».

Перше своє інтерв'ю у ролі головного тренера «Дніпра» Микола Павлов дав «Голосу України» перед зустріччю з киянами.

— Учора перед від'їздом до столиці в нашої команди відбулися збори, на яких були присутні мер міста, керівники спорту. Відбулася преса-конференція, ширша розмова, підсумком якої стало обрання головного тренера. Не прихо-

вую: дуже радий, що мені висловили таку довіру...

Ну, а вихованці Миколи Павлова проти киян зіграли досить пристойно. «Дніпро» справляв приємне враження. Команда технічна, швидка, зміє діяти гостро і результативно. Максимов, Москвін, Похлебаєв, Бенжар — найпомітніші у її складі. Не виключено, що на них звернуть увагу й тренери національної збірної. До речі, ця команда 29 квітня в Ужгороді проведє свій перший офіційний товариський матч проти угорців.

А що ж кияни? Відчувалося, що вони ще не готувалися після невдачі у Лисабоні. І цього разу було видно, що динамівці мають проблеми з нападючими: півзахисниками. Втім, команда виявила волю і відігралася...

Черговий тур у вищій лізі гратиметься сьогодні.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ
терший заступник
головного редактора

Олександр БІЛИК

заступник головного редактора

Олександр

ЕМЕЛЬЯНОВ

член-кореспондент АН України

Володимир

КРАСНОДЕМСКИЙ

огладал, завідувач відділом культури

Леонід

САМОЯЛЕНКО

заступник головного редактора

Борис

СИДОРЕНКО

заступник головного редактора

Анатолій

СОЛОНСКИЙ

редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДЯ

відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник —

Верховна Рада України.

Адреса редакції:

252047

Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок —

441-89-61

441-89-46

телефакс —

224-73-54

Відділ реклами —

441-89-44

Редколегія розглядає рукописи, подані в першому примірному машинопису.

Редколегія не завжди поділяє позицію авторів публікації.

Залишаючи за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописи не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертається, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж 368.972.

Комітат друку видавництва

«Преса України»

252047 Київ,

проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311063.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ІЗ СУДДІВСЬКИХ ПРОТОКОЛІВ

Чемпіонат України з футболу. Вища ліга, сьомий тур.

Група «А». «Кремень» — «Нива» Ву. 6:0. (2:0). 2300 глядачів. Суддя К. Панчик (Сімферополь). Голи: Гецко (2, 17, з пенальті, 68, з пенальті), Гусев (67, 81). Цимбалар (71). Винищення Надуна не реалізував пенальті.

«Еніс» — «Кремень». 0:0. 7000 глядачів. Суддя В. Лисенко (Одеса). Попереджено Шевченка («Кремень»). «Карпати» — «Шахтар». 1:0. 5500 глядачів. Суддя В. Шевченко (Київ). Голи: Мущинка (52). Попереджено Фоміна («Шахтар»). «Темп» — «Торпедо». 1:1 (1:1). 8500 глядачів. Суддя Я. Горис (Львів). Голи: Довгалев (40) —

у господарів: Р. Бондаренко (18) — у гостей: «Металург» — «Таврія». 2:2 (0:0). 6500 глядачів. Суддя С. Тагор (Київ). Голи: Таран (76), Шаленко (87) — у господарів; Андреев (74), Гашев (85) — у гостей. Попереджено Берендука («Металург»).

Таврія Чорноморець Металург Шахтар Торпедо Кремень Темп Карпати Еніс Нива Ву.

Група «Б». «Металіст» — «Волині». 3:1. (1:0). 1000 глядачів. Суддя В. Дардо (Львівський). Голи: Колесник (19, 81), Назаров (87) — у господарів; Бурч (83, з пенальті) — у гостей.

«Нафтовик» — «Нива» Тр. 0:0. 3100 глядачів. Суддя О. Качман (Кіровоград). Попереджено Бутушка («Нафтовик»), Горюшинського, Рудницького, Павлюченка (всі «Нива»). «СКА» — «Зоря-МАЛС». 0:1 (0:0). 1500 глядачів. Суддя А. Попов (Київ). Голи: Гусев (88). Арімець Брежнев не забив пенальті. Попереджено Митінця, Зуєнка, Фурсова (всі «Зоря-МАЛС»). «Буковина» — «Дніпропетровськ». 0:0. 6500 глядачів. Суддя С. Сельменський (Ужгород). Поперед-

жено Будника («Буковина»). «Динамо» — «Дніпро». 2:2 (0:1). 3000 глядачів. Суддя Л. Баликин (Харків). Голи: Лукин (51), Грицина (64) — у господарів; Коновалов (15), Москвін (56) — у гостей. Попереджено Мамчур (Дніпро).

Букovina І В Н П М О
Динамо 6 3 0 0 7-3 9
Металіст 5 3 2 0 8-4 8
Дніпро 6 3 1 2 8-5 7
Волині 6 3 1 2 6-5 7
Нива Тр. 6 2 2 2 4-3 6
Нафтовик 7 2 2 3 2-6 6
Прикар'я паття 7 1 4 2 1-2 6
Зоря-МАЛС 6 2 1 3 6-8 5
СКА 6 0 0 6 2-12 0

Віч-на-віч з природою

РИБАЛЬСЬКІ НЕСПОДІВАНКИ

Ось і позаду невдаха змова риболовля, яку полюбили, мабуть, більше, ніж літню. Навіть у затонах лід уже пропав. О такій ролі мимовільно підсумував любительський «журнал пуги». І загадує не тільки вдалу риболовлю, а й цікаві, як на мене, несподіванки, що нерідко трапляються, коли, здається, вихідного, віч-на-віч спілкуєшся з природою. Скажімо, ось такі.

КОМИШОВИЙ «ГРАБІЖНИК»

Того дня рибалка я на віддаленому озері Білому, завідаєш оточеному густими комишами Дністровських плавнів. Зранку клювало добре: через одиниці півтори на люду вже підтримувало десятки два добрих окунків. І всі — лише з двох сусідніх лунок. Та пошту, пошту ілюмінатива. Що ж, треба шукати рибу в іншому місці. Відійшов на десяток метрів, пробив нову лунку — опустив у воду морючку.

І тут, ахуло вловлює якийсь шурхіт у прибережних комишах. Що там? Змова птаха, либонь, копошиться. Та тільки отак, подумав: як із заростів величезними стрибками вихопились... смугастий нит. Через мить він був уже серед моїх залишків на кризі окунків. Ухопив чи не найбільшого і таким чи метрівими стрибками через кілька секунд сковався в комиші. Тільки зашурхотів. Довгенько, мабуть, спостерігав, зловлюючи, за моєю увагою, пририворюючись, як би я собі від нього паву відібачити.

Та я не обрався. Зрадів навіть, що вдалося, нарешті, отак близько побачити думи об'єкту свого захоплення — комишового нота, про якого досі тільки чули розповіді рибалок та мисливців. А напевні, збираючись сковався, валився на кризі кілька окунків. Може, подумалося, прийдє сюди ще раз комишовий мешканець, то хай поласує. А де йому, вочевидь, добувати звичку собі харч не так просто.

САМОТНІСТЬ

Тепер, уявляючи собі самотність, я не відношу агадуго цього одного лебедя, якого узрів лише на скупоту кригою

старинку Турчунчука — притоки Дністра, яка нині знайшла собі нове русло. Закопаний риболовець — раз за разом кидаючи то таранця, то плоскиря, я не відразу помітив птаха. Лише коли він зашурхотів десь метрів за десять від мене, гляннув у той бік — і аж серце зашуміло: лебідь був не білий, як завжди, а жовтий, брудно-сірий (вимагався, мабуть, у плавнях в попіл — зловмисники ні байдаючи й цього року то тут, то там підпалюють комиші), на грудях пір'я у нього аж закручинилося і, задалось, змерзло, по слизькій кризі птахи ступати було незвично й важко. Його ноги козалися, розтікалися. Поволі просуваючись у мій бік, лебідь начебто дивився на мене з надією.

Я вибігав торбуни з харчем, відламав шматок хліба, кинув птахові. Він тут же підхопив його. Отак, кидаючи шматочки єди билинці й блинці, я принамавав лебедя до себе. Метра за два, один, він зупинився, ніби відірвався безглуздо відстані. І далі не зривав у мене пісню. Там і ласувати шматочками хліба, сирю, сала, вареного яйця. Золотий, видно, добряче, бо відірвався від харчу аж тоді, як уламкури більшу частину моєї денної пайки.

Потім похитав округи ще хвилину-другу, немов дивуючись на піддавання, піддаючись, розправивши розлогі крила, припонував ними — важко, незграбно, та

все ж злетів. Проводяючи його поглядом, побачив, що приземлився він не так уже й далеко — метрів за триста, на сусідньому озери, там оточеному комишами і ситими, на жалі, кригою. Чому, лебідю, ти тут — у холоді й голоді, на самотності? Чому ти покинув своєї зграї? Чи дочекаєшся весни, а разом із нею й відкритої води, і своїх родичів лебедиків?

НАЛЯКАЛА

На тому ж старинку Турчунчука, але вже ближче до весни, зовсім ось недавнє, туди добре налякала мене... видра. Вілти зустрічає що зарину в тушешні місця не раз, і цікавість спостерігав за її поведінкою, а тут — налякала. Та судить самі.

...На вормиче приїхав рано, ще тільки сіріло, щоб не пропастись перше киянина. Підійшов до випробуваннях у минулі приїзди лунку — ніколи не був там без уваги. Швидко розчистив їх (за тиждень лід астиг товстеном скувати лунки), опустив до однієї з них морючку. Посмикнувши, підняв раш, дургу... Анічогісінько. Чому б то, ну, поділяв рибат А може, просто ще ранувато? Хвилин з п'ятнадцять шукав шаста в той в одній лунці, то в другій. Ні пуста, і ось, коли примостився на рибальський ящик ще біля однієї та намірився винити у воду морючку, рука ласю мов сама собою закинула з лунки визирала й мене темними очимами страшиного вустата морда. Махі! Споткнувшись, подалася назад, і вдарилася в ящик, та це ж вил! А як відлігло від серця, то зирнула так же безшумно, як і з'явилася, зникла.

Що ж, коли тут уже є отаний неперевершений рибалка, вирішив я, то кловання мені не бачити. Зібрав рибальське не нахочая й не нахочая, і звався зайти. Пробив на новому місці кілька лунк. І вже за першим підійманнями морючки відчув, як вудку аж притягнуло — на гачку сидів півтороголовий окунь-горбань. Не тільки мене, виходить, видра отам налякала, а й рибу, полюючи, розізнала.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.